ҚИШЛОҚ ҲАЁТИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЖТИМОИЙ-ИҚТИСОДИЙ ГАЗЕТАСИ

1974 ЙИЛ 1 ЯНВАРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

МУАССИСЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚИШЛОҚ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ ВАЗИРЛИГИ, «ЎЗМЕВАСАБЗАВОТУЗУМСАНОАТ» УЮШМАСИ

1997 йил 14 март. Жума № 21 (5.794). Сотувда эркин нархда

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИДА ҲИСОБ-КИТОБЛАР ТИЗИМИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШГА ОИД ТУБ ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Ишлаб чиқарилган қишлоқ хўжалик маҳсулоти ва қишлоққа етказиб бериладиган моддий-техника ресурслари ҳамда кўрсатиладиган хизматлар учун ҳисоб-китоблар ўз вақтида ўтказилишини таъминлаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқарувчилар билан уларга хизмат кўрсатувчи тармоқларнинг молиявий аҳволини мустаҳкамлаш мақсадида:

1. 1997 йилдан бошлаб етиштириладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳамда қишлоқ хўжалигига етказиб бериладиган моддий-техника ресурслари ва кўрсатиладиган хизматлар учун молиялаш ҳамда ҳисоб-китобларнинг шартномавий-ҳуқуқий муносабатларни мустаҳкамлашга ва шартнома мажбуриятлари бўйича таваккалчиликларни суғурталашга асосланган принципиал янги тизими жорий этилсин.

2. Белгилаб қўйилсинки, қишлоқ хўжалигидаги товар ишлаб чиқарувчилар билан уларга хизмат кўрсатувчи тармоқлар ўртасидаги барча иқтисодий муносабатлар қуйидаги асосий шартнома турларини тузиш йўли билан Ўзбекистон Республикасининг фуқаролик кодексига ва бошқа қонунчилик актларига мувофиқ амалга оширилади:

тайёрловчи томонидан қишлоқ хўжалик маҳсулотини харид қилишга контрактация шартномаси, шу жумладан фьючер асосидаги шартнома;

давлат эҳтиёжлари учун қишлоқ маҳсулотлари харид қилишга шартнома;

қишлоқ хўжалигида товар ишлаб чиқарувчиларга моддий-техника ресурслари етказиб бериш шартномаси;

қишлоқ хўжалигида товар ишлаб чиқарувчилар томонидан ёнилғи-мойлаш материаллари, энергия манбалари, минерал ўғитлар ва ўсимликларни кимёвий ҳимоя қилиш воситалари, қишлоқ хўжалик техникаси харид қилиш учун мақсадли кредитлар олишга шартнома, шунингдек ишлаб чиқариш-хўжалик фаолиятининг ҳуқуқий негизини таъминловчи бошқа турдаги шартномалар.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, «Ўздавпахтасаноатсотиш», «Ўзмевасабзавотузумсаноат», «Ўзгўштсаноат» уюшмалари, марказий ва тижорат банклари, Молия вазирлиги, «Ўзагросуғурта» компанияси ҳамда бошқа вазирликлар ва идоралар билан бирга икки ҳафта муддатда мазкур шартномаларнинг намунавий шаклларини пухта ишлаб чиқиб, тасдиқласин ва уларда томонларнинг ўз зиммаларига қабул қилган мажбуриятлари бўйича мулкий жавобгарлик чораларини кўзда тутсин.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси 1997 йилнинг 1 апрелига қадар муддат ичида Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илмий-ишлаб чиқариш маркази томонидан ишлаб чиқилган қишлоқ хўжалик минтақалари бўйича экин майдони ҳамда етиштириладиган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари бирлигига ходимлар сони ва моддий-хомашё сарф-харажатлари чегараланган миқдорларининг нормативларига танқидий баҳо бериб, тўлиқ ишлаб чиқсин ва тасдиқласин.

Нормативлар тасдиқлангандан кейин улар хўжаликларнинг бизнес-режаларини ишлаб чиқиш учун асос сифатида қишлоқ хўжалик корхоналарига етказилсин.

4. «Ўздавпахтасаноатсотиш» ва «Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмалари, «Ўздонмаҳсулот» давлат акциядорлик корпорацияси, бошқа тайёрлов ташкилотлари қуйидагиларни амалда кенг жорий этсинлар:

аванс тариқасида бериладиган маблағлар қайтарилиши хусусида «Ўзагросуғурта» компанияси билан тегишли суғурта шартномалари тузилган тақдирда қишлоқ хўжалигидаги товар ишлаб чиқарувчиларга янги йил ҳосили учун қишлоқ хўжалик экинлари етиштиришнинг асосий даврлари бўйича босқичма-босқич аванс бериб бориш;

маҳсулот етказиб беришни кафолотловчи қишлоқ хўжалик корхоналари билан пахта, дон экинлари ҳамда бошқа турдаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилишга янги ҳосил йиғиштириб олингунга қадар улар қийматини 90 фоиз миқдорда олдиндан тўлаб қўйган ҳолда фьючер контрактлари тузиш.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги «Ўздавпахтасаноатсотиш» уюшмаси билан бирга жаҳон бозорида қулай коньюктура вужудга келган тақдирда ҳақи 90 фоиз миқдорда олдиндан тўланиши шарти билан янги ҳосил пахта толасини экспорт қилишга фьючер контрактларини тузсин.

5. Ўзбекистон Республикаси Марказий банки кредит эмиссиясининг 1997 йилга мўлжаллаб белгиланган миқдорлари доирасида 1997 йил ҳосил учун, шу жумладан 1996 йилда ушбу мақсадларга ажратилган кредитларни қоплаш ҳисобига пахтакор ва ғаллакор хўжаликларга аванс бериш учун «Пахтабанк» ва «Ғаллабанк»ка қайта молиялаш кредитларини ажратиб беришни кўзда тутсин.

6. «Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш», «Ўздавнефтмаҳсулот», «Ўзагрокимётаъминот» ташкилотлари ҳамда қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи бошқа вазирликлар ва идоралар тузилган шартномалар бўйича ресурслар қийматининг 15 фоизи олдиндан тўланган тақдирда сарф-харажатларнинг белгиланган солиштирма нормативларига қатъий мувофиқ равишда шартномалар тузилишини ва қишлоқ хўжалик корхоналарига моддий-техника ресурслари етказиб берилишини таъминласинлар. Ҳисоб-китобларнинг аккредитив шаклини қўлланиш амалда жорий этилсин.

7. «Пахтабанк», «Ғаллабанк», «Мевасабзавотбанк»:

хўжаликлар билан қишлоқ хўжалигига хизмат кўрсатувчи тармоқларнинг корхоналари, ташкилотлари ўртасида тузилган маҳсулот етказиб бериш тўғрисидаги шартномаларнинг ўз вақтида рўйхатдан ўтказилишини таъминласинлар;

хўжалик билан «Ўзагросуғурта» компанияси ўртасида суғурта шартномаси тузилган тақдирда тўлашга қобилиятли хўжаликларга ёнилғи-мойлаш материаллари, энергия манбалари, минерал ўғитлар, қишлоқ хўжалик техникаси ҳамда бошқа моддий-техника ресурсларининг ҳақини тўлашга ўзларининг кредит маблағлари ҳисобидан мақсадли кредитларни ажратиб берсинлар.

8. «Ўзагросуғурта» давлат-акциядорлик компанияси хўжалик паспортининг намунавий шаклларига ва қарз олувчига нисбатан талабларга мувофиқ, шунингдек белгиланган тартибда хўжалик мулкини гаровга қўйиш шартномаси тузилган тақдирда:

банкларнинг мақсадли кредитларини қоплаш ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини ишлаб чиқаришга аванс тариқасида бериладиган маблағларнинг қайтарилиш учун қишлоқ хўжалигидаги ишлаб чиқарувчиларнинг жавобгарлигини суғурта қилсин;

кредитли шартноманинг ҳар бир лойиҳаси бўйича банкка эксперт хулосасини берсин.

9. Банкротлик ва санация масалалари бўйича ҳукумат комиссияси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигини, «Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмасини, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик илмий-ишлаб чиқариш марказини, «Ўзистиқболстат» давлат қўмитасини, Молия вазирлигини, тижорат банкларини, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгашини, вилоятлар ва туманларнинг ҳокимликларини жалб этган ҳолда икки ой муддатда:

қишлоқ хўжалик корхоналарининг молиявий-иқтисодий ҳолатини ялпи ҳисобга олиб, бунда зарар кўриб ишлаётган ва паст рентабелли хўжаликларнинг рўйхатини аниқласин;

банкротлик тўғрисида амалдаги қонунга мувофиқ иқтисодий жиҳатдан ночор хўжаликларни реструктуризация қилиш бўйича Вазирлар Маҳкамасига таклифлар киритсин.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси бир ҳафта муддатда ушбу фармонни бажариш юзасидан қарор қабул қилсин. Мазкур фармоннинг бажарилаётганлиги 1997 йилнинг 1 ярми якунлари бўйича Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида кўриб чиқилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 11 март.

ТАЖРИБА КЕНГ ҚУЛОЧ ЁЙМОҚДА

Андижон вилояти деҳқонларининг чигитни плёнка остига экиб парваришлаш усули ўзининг истиқболли эканини кўрсатди. Шу боис республикамизда пахтачиликдаги янги усулни янада оммалаштиришга катта эътибор берилмоқда. Яқинда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигида чигитни плёнка остига экишни тарғиб қилиш бошқармаси тузилди. Биз мазкур бошқарма раҳбари Музаффар Эргашев билан суҳбатлашдик.

— Бу йил республикамиз бўйича 218,5 минг гектар майдонда янги усулда пахта етиштириш мўлжалланмоқда. Бунинг учун етарли миқдорда плёнка келтирилди. Андижон, Самарқанд ва Наманган механика заводларида махсус сеялкалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилмоқда.

Шуни таъкидлаш керакки, мамлакатимиз олимлари мазкур усулга 1960 йиллардаёқ эътибор қаратиб, Хитой, Греция ва Испания сингари мамлакатларнинг бу борадаги тажрибасини ўрганган эдилар. Бироқ бу усул ана шу давр мобайнида амалда қўлланмади. Ўтган йили Андижон вилоятининг Қўрғонтепа туманидаги Савай хўжалигида хитойлик мутахассислар кузатуви остида 50 гектар майдонда плёнка остига экилган ғўзадан ўртача 46,2 центнердан ҳосил олинди. Олтинкўл туманидаги «Намуна» жамоа хўжалигининг Сиёсатхон Абдуллаева бошлиқ бригадасида эса ҳосилдорлик 53 центнерга етди. Бошқа хўжаликларда ҳам ҳосил бундан кам бўлмади.

— Чигитни плёнка остига қайси пайтда экan маъқул?

— Плёнка остига чигит март ойининг охирларида экилади. Бу даврда плёнка тупроқ ҳароратини 3-4 даражагача оширади. Шунда чигит илдиз олиб, тўкис униб чиқа бошлайди. Энг муҳими — кучли ёмғир, сел ва дўл ҳам ғўзага таъсир этмайди. Эгатлар устини бегона ўт қопламайди. Чигит махсус сеялкада экилгани туфайли уруғлик сарфи камаяди, яганага деярли эҳтиёж қолмайди. Айни вақтда плёнка остига чигит экиб, пахта етиштириш технологияси одатдаги усулга нисбатан бир қанча агротехник жараёнлари билан ажралиб туради. Жумладан, кўсак июль ойидаёқ очила бошлайди. Ҳосилдорлик ўртача 10-12 центнер ортади. Бу эса талайгина миқдорда қўшимча даромад олиш имконини беради. Бир сўз билан айтганда, чигитни плёнка остига экиш ҳосилдорликнинг юқори бўлишини таъминлаб, катта иқтисодий самара келтиради.

Б. ОСТАНАҚУЛОВ,
ЎзА мухбири.

АНДИЖОН УСУЛИ АСОСИДА

Ўрта Чирчиқ тумани деҳқонлари ўтган йилни барча соҳада муваффақиятли якунладилар. Хўжаликларда ҳар гектаридан 55—60 центнердан хирмон кўтарган ғаллакорлар сафи кенгайди.

Бу йил туман пахтакорлари 13 минг 600 гектар майдонда оқ олтин етиштиришга аҳд қилишган. Шундан бир минг 800 гектарида плёнка остида ғўза ўстирилади. Туманда малакали мутахассислар ёрдамида семинар, амалий машғулотлар ташкил этилиб, унда бригадирлар, механизаторлар, сеялкачиларни янги усулнинг афзаллиги, моҳияти билан пухта таништириб чиқилди.

Тумандаги «Ҳақиқат» жамоа хўжалиги, Тошкент давлат аграр университетининг ўқув тажриба хўжалиги 210 гектар, «Северний маяк», «Қорасув» жамоа хўжаликлари 170 гектар, «Гулистон», ўртасаройликлар 140 гектар, Ким Пен Хва номли хўжалик пахтакорлари эса 110 гектар майдонда андижонликлар усули асосида оқ олтин етиштиришга пухта тайёргарлик кўришаяпти.

Туманда барча техника воситалари сифатли таъмирланиб, экиш мавсумига тахт қилиб қўйилган. Шунингдек, андижонликлар усули асосида чигит қадайдиган 41 та сеялка ҳам олиб келинган. Ўрта чирчиқлик ғаллакорлар ўтган йил кузда 11 минг 350 гектар майдонга сифатли уруғ сепиб, бир текис ундириб олган эдилар. Унинг 1 минг 45 гектари лалми ерлардир. Барча ғаллазорлар ижарачи оилаларга шартнома асосида тақсимлаб берилган. Туман бўйича ўртача ҳосилдорликни 36,9 центнерга етказишни ният қилишган. Ҳозирга қадар майсазорлар икки марта озиқлантирилиб, ўғитга тўйдирилди.

— Ғаллакорларимиз кузги ва баҳорги парвариш ишларини юксак агротехника талаблари асосида олиб бориб, жорий йил мўл ҳосилига пухта замин яратмоқдалар, — дейди биз билан мулоқотда туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлиғи Зокир Пўлатов. — Далалар кўкламнинг илк кунлариданоқ гавжум. Барча хўжаликларда очиқ майдонларга эртаги карам экиш ишлари авжида. Бу борада «Ҳақиқат», «Қорасув», «Истиқбол», ТИИИМСХ хўжаликларнинг сабзавоткорлари пешқадамликни қўлдан беришмаяпти.

Эркин ТЎЛАГАНОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Зангиота туманидаги А. Икромов номли фермерлар уюшмаси миришкорлари баҳорги экиш ишларига пухта ҳозирлик кўришмоқда. Иссиқхоналарда парваришланаётган карам, помидор кўчатлари бир текис ундириб олинди. Айни пайтда дала ишларига ҳам қизғин киришилган.

СУРАТЛАРДА: Тажрибали деҳқон Мухтор Шоҳасанов, иссиқхона ишчилари Дилором Қурбонова ҳамда Хадича Исломова кўчатларга ишлов беришмоқда.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

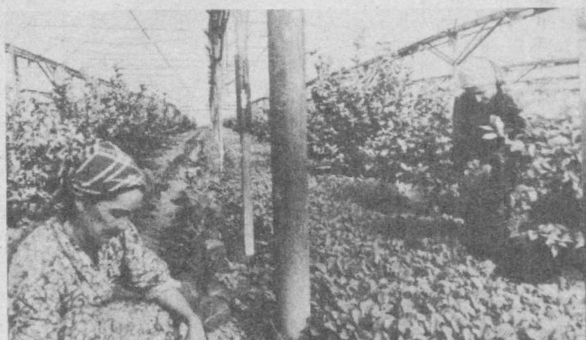

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг фармойиши

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА МИЛЛИЙ ДАСТУР ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Вазирлар Маҳкамасининг 1997 йил 28 февралдаги 116-сонли қарорига мувофиқ ҳамда демократик ва бозор ислоҳотлари талабларидан келиб чиққан ҳолда, кадрлар тайёрлаш бўйича давлат, жамият ва инсон фаолиятининг барча соҳаларини қамраб оладиган миллий дастур тузиш мақсадида:

1. Комиссия ва ишчи гуруҳлари тузилсин.

Комиссия ва ишчи гуруҳлари ишига ўзбекистонлик ва хорижий етакчи мутахассислар, кенг илмий ва педагогик жамоатчилик вакиллари жалб этилсин.

2. Комиссия ва ишчи гуруҳлари 1997 йил 1 июлга қадар бўлган муддатда кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур лойиҳасини давлатнинг энг муҳим, устувор вазифаси сифатида тузиб, кўриб чиқиш учун Вазирлар Маҳкамасига тақдим этсин.

3. Кадрлар тайёрлаш бўйича миллий дастур тузишда қуйидагилар назарда тутилсин:

бутун таълим тизимини тубдан ислоҳ қилиш, ишлаб турган ўқув юртларини янги йўналишга солиш ҳамда янги шароитлар ва замонавий технологияларда ишлай оладиган мутахассислар тайёрлаш учун янги ўқув юртлари, энг аввало техник коллежлар, бизнес мактаблари ва махсус ўқув юртлари ташкил этиш йўли билан тузилма янгиланишларини амалга ошириш;

ўқув-тарбия жараёни сифатини жаҳон стандартлари даражасига кўтариш, таълим, замонавий педагогик ва ахборот технологияларининг бутунлай янги усулларини жорий этиш;

Ўқув юртлари тузилмаларини такомиллаштириш, хусусан тўққизинчи синфни битирувчилар учун тадбиркорлик фаолияти асослари, иқтисодий ва ҳуқуқий билимлар дарслари киритилган махсус таълим муассасаларини барпо этиш ва уларнинг тармоғини кенгайтириш;

ёшларга миллий уйғониш ва умуминсоний қадриятларни идрок этиш мафкураси асосида, Ватанга меҳр-муҳаббат, мустақиллик идеалларига садоқат руҳида таълим-тарбия бериш;

ёшлар билан мунтазам равишда тинимсиз ишлаш, иқтидорли болаларни қидириб топиш, уларнинг энг яхши хорижий ўқув марказларида профессионал таълим олиши учун шароит яратиш;

Ўзбекистоннинг иқтисодий ва маънавий эҳтиёжига мос келадиган, юксак малакали хорижий мутахассислар билан рақобат қила оладиган кадрлар салоҳиятини юзага чиқариш ва уни ривожлантириш;

таълим муассасаларининг моддий-техник базасини янги ўқув адабиётлари, замонавий жиҳозлар ва компьютер техникаси билан мустаҳкамлаш;

педагоглик касбига ҳурматни ошириш, педагог ва мураббийлар меҳнатига қизиқишни кучайтириш учун зарур бўлган ижтимоий-иқтисодий шарт-шароитлар яратиш.

4. Мазкур фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш Бош вазир У. Султонов зиммасига юклансин.

Вазирлар Маҳкамаси Раиси И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1997 йил 10 март.

ИШБИЛАРМОН АКА-УКАЛАР

Товар ишлаб чиқарувчи тадбиркорларнинг «Ташаббус» вилоят кўрик-танловида Қизириқ тумани Охунбобоев номидаги жамоа хўжалиги фермерлари — тўрт ака-ука Комиловлар фахрли иккинчи ўринни эгалладилар. Уларга 3 миллион сўм имтиёзли кредит ажратилди.

Ака-укалар ташкил этган кўргазмага қўйилган сут-қатиқ, қорамол гўшти, балиқ, маккажўхори сўтаси, буғдой арпа, ёрёнғоқ, карам, Сурхондарёда машҳур қовун-тарвуз уруғлари ўзининг сифатлилиги билан эътиборни ўзига жалб этди.

— Бир йил бурун хўжаликнинг юз бош қорамоли бўлган фермасини сотиб олган эдик, — дейди ака-укаларнинг каттаси Усмон Комилов. — Йил давомида 32 тонна гўшт етиштирдик. Қорамоллар сони кўпайиб, 126 бошга етди. 35 гектар ерда беда, ғалла етиштирилди. Ғалладан бўшаган ерларга такрорий экин экилди. Даромад ҳам шунга яраша бўлди. Муаммоларимиз ҳам йўқ эмас. Озуқа етишмаслиги сезиляпти. Шунинг учун бу йил асосий эътиборни ана шу муаммони ҳал этишга қаратмоқдамиз.

ЎзА.

Матбуот сўзининг таъсири

КУТУБХОНАЛАРГА ЭЪТИБОР ШУМИ?

Эртанги кунимизнинг қандай бўлиши, қўлга киритиладиган ютуқлар авваламбор маънавиятга кўп жиҳатдан боғлиқ. Билимдон, маънавий баркамол инсондан фақат яхшилик, эзгулик келади. Бундайларни камол топишида зиё масканлари — кутубхоналарнинг ўрни беқиёсдир.

Афсуски, баъзи туман, хўжаликларда кутубхоналарнинг аҳволи бугунги кун талабига жавоб бермайди. Уларни зиё маскани, нурхона дейишга тилинг бормайди. «Қишлоқ ҳаёти» рўзномасининг 4-сонида босилган «Кутубхоналарга эътибор шуми?» танқидий мақоласида Жиззах вилояти, Зарбдор туманидаги айрим кутубхоналарнинг ночор холга тушиб қолганлиги танқид қилинган эди.

Куни кеча газета таҳририяти ушбу мақола юзасидан Зарбдор тумани ҳокими вазифасини бажарувчи А. Мажидовдан қуйидаги мазмунда хат олди. Уни тўласинча эътиборингизга ҳавола этамиз.

«Қишлоқ ҳаёти» рўзномасининг 1997 йил 4 январь сонида эълон қилинган «Кутубхоналарга эътибор шуми?» танқидий мақолада Зарбдор тумани маданият бўлими қошидаги марказий кутубхонанинг ва хўжаликлардаги кутубхоналарнинг бугунги аҳволи шу кун талабига жавоб бермаслиги танқид қилинган эди.

Мақола туман ҳокимлигида қишлоқ ва шаҳарчалар фуқаролар йиғинлари, хўжаликлар касаба уюшмалари қўмиталари раислари, барча кутубхоналарнинг мудирлари иштирокида муҳокама этилиб, қарор қабул қилинди.

Танқидий мақолада келтирилган фактлар тўғри деб топилди.

Туман маданият бўлимига қарашли марказий кутубхонада маданий-маърифий тадбирлар ўз ҳолига ташлаб қўйилганлиги учун маданият бўлими мудири Б. Элмуродов ва марказий кутубхона мудираси В. Ибрагимоваларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди.

Туман маданият бўлими ва марказий кутубхона маъмурияти томонидан кутубхонадаги мавжуд китоблар тартибга солинди, маънавий эскирган китоблар олиб ташланди. Шунингдек китобхонлар конференциясини ўтказиш, ёзувчи ва шоирлар билан учрашувлар уюштириш режалари белгилаб олинди.

Туман марказий кутубхонасига 990 нусха бадиий асарлар келтирилди.

Хўжаликларнинг раҳбарларига, қишлоқ ва шаҳарча фуқаролар йиғинлари раисларига кутубхоналардаги аҳволни яхшилаш, китоблар сонини кўпайтириш чораларини кўриш, кутубхоналарни таъмирлаш масалаларини ҳал этиш топширилди. Эски тузумдан қолган шиорларни бир ҳафта ичида олиб ташлаш туман ҳокимлиги томонидан назоратга олинди. Бу борада Зарбдор, Бўстон шаҳарчаларида бир қатор ишлар амалга оширилди.

Туман молия бўлимига янги бадиий, илмий-публицистик асарлар сотиб олиш учун маблағ ажратиш топширилди.

Зарбдор тумани ҳокими вазифасини бажарувчи А. МАЖИДОВ.

1997 — ИНСОН МАНФААТЛАРИ ЙИЛИ

ТЎЛОВ ИНТИЗОМИ ВА ШАРТНОМА ТАЛАБИ

Шу куннинг долзарб мавзуси

Республикамиз халқ хўжалигининг барқарор бўлиши корхона ва хўжаликларнинг иқтисодий аҳволига бевосита боғлиқ.

Бозор иқтисодиети мулк шаклидан қатъий назар, ҳар бир жамоадан мустақил фаолият юритиш, ўзаро ҳисоб-китобларни ўз вақтида амалга ошириш, иқтисодиёт учун раҳбарлар масъуллигини талаб қилади. Кейинги вақтда Президентимиз ва ҳукуматнинг ана шу тартибда иш юритишнинг ҳуқуқий меъёрларини белгилаб берадиган бир қатор фармон ва қарорлари қабул қилинди.

Лекин ўзаро ҳисоб-китобларни амалга оширишга қурби етмаётган, шартномаларга амал қилмаётган, бир-биридан қарз, бозор талабларини тўла ўрганмай маҳсулот ишлаб чиқараётган жамоалар ҳам кўплаб учрамоқда. Табиийки, бундай корхоналарда иқтисодиёт заифлашиб, ишчиларга ўз вақтида маош тўланмайди. Натижада баъзи корхоналар банкротга учраяпти. Масалан, 1995 йилнинг октябрь ойидан 1997 йил 1 январигача 135 та корхона банкротга учради.

Айни пайтда республика халқ хўжалигининг корхона, ташкилот ва хўжаликлари ўртасида дебиторлик ва кредиторлик қарзлари мавжуд. Бунинг ярми қишлоқ хўжалик соҳасига тўғри келади. Бундай аҳволнинг юзага келишига юқорида айтганимиздек, бир қатор талаблар борки, токи уларга тўла амал қилинмас экан иқтисодиётни ўнглаб бўлмайди.

Биринчи навбатда насияга маҳсулот беришга чек қўйиш зарур. Бу борада олдиндан 15 фоиз ҳақ тўлаш тўғрисидаги ҳукумат қарорига қатъий амал қилиш лозим. Шу билан бирга қарорда кўрсатилган вақт мобайнида маҳсулотнинг тўла ҳақини олиш зарур. Иқтисоди заиф, тўлаш қобилиятига эга бўлмаган корхоналар билан шартномалар тузмаслик керак. Шартнома бандларининг ўз вақтида бажарилиши ҳар икки томон учун ҳам фойдалидир. Агар ўзаро ҳисоб-китоблар шу асосда амалга оширилса, иқтисодиётда туб ўзгариш бўлади. Сув қурилиши, Нефт маҳсулотлари давлат комитети, фармацевтика саноати. Алоқа, «Ўзбекистон темир йўллари», «Ўзавтойўл» ва «Ўзавтотранс» каби вазирлик, концерн, корпорацияларнинг қатор корхоналарида бу борадаги аҳволни яхши деб бўлмайди. Тўлов интизомига риоя қилинмаяпти. Илгаридан ҳақ олмасдан маҳсулотларни жўнатиш ҳоллари мавжуд. Ушбу корхоналар бозор шароитида ишлашга тўла ўргана олмаётганлари сабабли халқ хўжалигига муайян миқдорда зарар етказмоқда.

Афсуски, бозор шароитида фаолият юритаётганимиздан маълум вақт ўтган бўлса-да, кўпгина корхоналар ўртасида тузилган шартномаларда ҳамон камчилик ва нуқсонлар мавжуд. Уларнинг кўпчилигида бозор талабларини мутлақо билмаслик ёки ишга эътиборсизлик кўзга ташланаяпти. Масалан, «Тошкентвино» корхонаси билан «Тошкентсавдо» ва «Юнусободсавдо» ташкилотлари ўртасида тузилган ҳужжатларни олиб кўрайлик. Биринчидан, мазкур ҳуқуқий ҳужжатлар корхоналарнинг низомига тўғри келмайди. Шу билан бирга банкда рўйхатдан ўтмаган, иккинчидан, юборилган маҳсулот учун пулнинг қай пайтда келиб тушиши кўрсатилмаган. Энг ачинарлиси, айрим шартномаларда кимларнингдир манфаатлари учун атайлаб шундай ҳужжатлар тузиш ҳоллари ҳам учраб турибди.

«Тошкент ёғ-мой» комбинати ва «Тошкентсавдо» ташкилоти ўртасида тузилган ҳуқуқий ҳужжатларда ҳам ана шундай камчиликлар мавжуд. Унда томонларнинг тўла ҳуқуқлари кўрсатилмаган. Бундай юридик асосга эга бўлмаган шартномаларни хўжалик судлари ҳам ажрим учун қабул қилишаяпти. Боиси, улар қонуний жиҳатдан давр талабига жавоб бермайди. Республика бўйича ўтган йили хўжалик судларида 2529 та ана шундай иш кўриб чиқилди. Уларнинг 435 таси қишлоқ хўжалиги ташкилотлари билан тузилган шартномалардир. 64 таси эса бевосита хўжаликлар билан тузилган.

Контрактация шартномаларини тузишга жиддий эътибор бериш керак. Ҳозиргача уларни тузишда турли хил камчиликларга йўл қўйилмоқда. Бу халқ хўжалигига катта зарар келтираяпти. Кўпинча шартнома тузилаётганда бир томоннинг ҳуқуқларини камайтиришга уриниш ҳоллари мавжуд. Айниқса, бу хўжаликлар билан тузилаётганда яққол кўзга ташланмоқда. Уларнинг ҳақ-ҳуқуқлари атайлаб иккинчи ўринга туширилаяпти. Бундай ҳолларга чек қўйиш керак. Шартнома тузилаётганда мукаммал бўлишига эришиш зарур. Ҳозир Адлия вазирлиги томонидан бундай ҳужжатларнинг янги турдаги 5 хили Вазирлар Маҳкамасига тақдим этилган.

Бозорни ўрганмай маҳсулот ишлаб чиқариш ҳам халқ хўжалигига путур етказмоқда. Кўпгина корхоналарда шундай ҳоллар мавжуд. Уларнинг бозор эҳтиёжини ўрганмай маҳсулот ишлаб чиқариши натижасида маҳсулотлар сотилмай қолаяпти. Натижада эса ишчиларга ўз вақтида маош тўланмай, жамоалар бюджет ва бошқа корхоналардан қарз бўлиб қолаяпти. Баъзи жамоалар ўзларининг ўтмайдиган молларидан қутилиш учун ҳатто, 15 фоиз олдиндан ҳақ олмасдан жўнатмоқда.

Корхоналардаги иқтисодий беқарорликнинг сабабларидан яна бири кадрлар қунимсизлиги ва ҳалиям баъзи раҳбарларнинг янги шароитда ишлашга кўника олмаётганлигидир. Бунга мисоллар келтириш мумкин. Шундай жамоалар борки, уларда деярли ҳар йили раҳбарлар алмаштирилади. Масалан, Тошкент вилоятидаги Ғазалкент вино-ароқ заводида тўрт йилда учта директор ўзгартирилган. Корхоналарнинг кўпчилиги ҳиссадорлик жамиятлари ёки мулк шаклининг турли кўринишларига ўтганлигига қарамай, ҳамон директорлар ўзини якка хўжайин деб ҳис қилади. Ҳиссадорлар, бошқарув аъзоларининг ҳақ-ҳуқуқлари инобатга олинмаяпти.

Банкларнинг халқ хўжалигида алоҳида ўрни бор. Лекин ҳозирги шароитда уларнинг баъзилари давр талаби даражасида иш юрита олмаяпти. Масалан, шундай банклар ҳам борки, улар ҳатто ўзларининг акционерлари ишончини оқлай олмаяпти.

Шунингдек, иқтисодиётнинг асосий бўғини ҳисобланмиш банклар, молия муассасалари сўмимизнинг қадрини ошириш борасида ҳам етарли даражада иш олиб боролмаяпти.

Утган йили республикамизда 84 минг кичик ва хусусий корхона бўлган бўлса, яқинда уларнинг сони яна 24 мингтага кўпайди. Маълум сабабларга кўра, уларнинг кўпчилиги ёпилган эди. Лекин бундай корхоналар номлари ўзгартирилиб, баъзилари яна очилди. Буни қандай тушуниш мумкин? Шаҳар, туман ҳокимликлари қаёққа қараяпти деган табиий савол туғилади.

Дўконлар ва пул билан муомала қиладиган идораларда нақд пулни банкка топширмаслик ҳоллари мавжуд. Уларнинг баъзилари тушган пулни ҳатто бир неча ойлаб банкка топширмаяпти. Бундай ҳолларга ҳам чек қўйиш керак.

Хуллас, иқтисодиётдаги бундай муаммоларга ечим топиш шу куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Улар қанчалик тезроқ бартараф этилса, халқ хўжалигидаги ишлар шунчалик тез яхшиланиб, харидоргир, жаҳон талабларига мос келадиган маҳсулотлар кўпаяди.

Ҳ. КАРИМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» шарҳловчиси.

ЯНГИЛИККА ИНТИЛИБ

Ҳалимахон Эшонова Шаҳрихон туманидаги Ғуломжон Жўраев номли жамоа хўжалигида бригада саркори. У ўтган йили мавжуд 32 гектар майдоннинг 16 гектарига плёнка остига чигит экиб, юқори натижага эришди. Сарҳисобда очиққа эккан ғўзалардан 40 центнердан, плёнкадагидан эса гектаридан 50 центнердан ҳосил йиғиб олди.

Миришкорлар бу йил 32 гектар майдоннинг ҳаммасига плёнка остига чигит экишни режалаштирган. Айни пайтда тайёргарлик ишлари қизғин бораяпти. Эгатлар олинган, сеялкалар мослаб қўйилган.

Сожидахон Мирзаева, Садбархон Раҳмонова, Ҳайитхон Аҳмедова, Анзиратхон Валиева каби бригада аъзолари мавсумга тайёргарлик кўришда фаол қатнашмоқдалар.

М. АЛИБОБОЕВ.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

Касби туманидаги А. Навоий номли жамоа-ширкат хўжалигида баҳорги экиш мавсумига пухта ҳозирлик кўрилаяпти. Техника сифатли таъмирланмоқда. Устахонада таъмирловчилар бригадаси ташкил этилган. Уларнинг кучи билан ҳайдов ва чопиқ тракторларининг асосий қисми тайёргарлик чизиғига қўйилди.

Хўжаликда ерларни текислаш, пушта олиш қизғин давом этмоқда. Баҳорда 2560 гектар ерга барака уруғи қадалади. Мавжуд майдонларнинг 1000 гектарига ипак пахтанинг «Т-24» ва «Қарши-8» навлари экиш режалаштирилаяпти. Қувончлиси шундаки, хўжаликда бу йил биринчи марта 140 гектар ерга чигит плёнка остига қадалиб, унинг гектаридан 40 центнердан ҳосил йиғиб олиш мўлжалланаяпти. Андижонликлар технологияси асосида уруғ экиладиган ерлар сифатли тайёрлаб бўлинди. Пушта олишдан олдин майдонлар маъдан ва минерал ўғитлар билан озиқлантирилди.

ҚУВА ШАРБАТИ ЖАҲОН БОЗОРИГА

Акциядор корхона тажрибасидан

«Қуваконсерва» ҳиссадорлик жамияти раиси, Асатиллахон Улиқов.

Республика Вазирлар Маҳкамасида шу йил 27 январда бўлиб ўтган йиғилишда юртбошимиз «Деҳқон ўз маҳсулотини кимга, қанча ва қандай нархда сотишини аниқ билиши лозим. Шундагина у хотиржам ва меҳнати самарасига ишонган ҳолда ишлайди», деган эди. Бу йўриқдан ўзларига тегишли хулосалар чиқариб олган «Қуваконсерва» ҳиссадорлик жамияти маъмурияти 1997—инсон манфаатлари йилида деҳқонлардан кўпроқ қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиб олишни режалаштирдилар. Чунки туманда мева ва сабзавотларини вақтида сота олмаётган айрим деҳқонлар ранжиб, ҳатто томорқаларидаги анор, беҳи, олма кўчатларини кўчириб ташлашни бошлашган эдилар. Бунинг олдини олиш, деҳқонларга яқиндан кўмақлашиш ниятида туман ҳокими барча хўжалик, ташкилот ва корхоналар раҳбарлари диққат-эътиборини мевали кўчатлар экишни кўпайтиришга қаратди. «Қуваконсерва» ҳиссадорлик жамияти маъмурияти тумандаги барча жамоа хўжаликлари ва томорқа эгалари билан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиб олиш ҳақида шартномалар тузди. Қўшни Қувасой шаҳар хўжаликлари ҳам заводга мева ва сабзавотларни сотиш тўғрисида битимга келдилар. «Ўзмевасабзавотузумсаноат» уюшмаси деҳқонлардан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиб олиш учун корхонага 6 миллион сўм қарз берадиган бўлди. Энди корхонадаги 6 нафар тайёрловчилар пишиқчилик даврида деҳқонлар ҳузурида тез-тез бўлиб, томорқадан чиққан мева ва сабзавотларни бозор баҳосида харид қилиб оладилар.

— Бу йил, — дейди тадбиркор, корхона раҳбари Асатилла Улиқов, — хўжаликлар ва томорқали деҳқонлардан 4 минг тоннадан зиёд мева, сабзавот маҳсулотларини сотиб оламиз. Шу жумладан, 2600 тонна ҳўл мева, 400 тонна сабзавот, 400 тонна узум, 600 тонна анор харид қилинади. Анорни аҳолидан ташқари кўпроқ «Анор» ва Шербўтаев номли жамоа хўжаликлари топширадилар.

Бунча кўп миқдордаги қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаш ва харидорга манзур этиш осон эмас. Бунинг учун кўпроқ изланиш, технологик жараёнларни такомиллаштириш, консерва ва шарбатлар сифатини янада яхшилаш лозим. Бу ерда тайёрланаётган шарбатлар табиий ширин бўлса-да, аммо реклама-безаги харидорни тортадиган даражада чиройли эмас, маҳсулотлар номи оддий қоғозларга ёзиб қўйилган, идишлар ҳам бир қолипда. Хорижда реклама кучли, идишлар ҳар хил ҳажмда, ҳатто целлофан, пластмассаларга шарбатлар қуйиб сотилади.

— Биз ҳам Қува консерваси, шарбати, айниқса анорнинг шифобахш шарбатини жаҳон бозорига олиб чиқиш учун технология жараёнларига айрим ўзгартишлар киритадиган бўлдик, — дейди Асатилла ака. Бизда ҳозир ишлаб турган анор шарбатини эзиб олувчи линияни Италиянинг «Бертуцин» фирмаси мутахассислари қуриб беришган эди. Энди ана шу шарбат линиясини қайта жиҳозлаш, таъмирлаш учун машҳур «Бертуцин» фирмаси билан шартнома туздик. Яқин кунларда мутахассислар келиб иш бошлайдилар. Такомиллаштирилган янги линия ишга туширилса хориждаги каби бизда ҳам 100, 150, 200, 250, 500 граммлик чиройли целлофонлар пластмасса идишларга анор шарбатини қуйиб чиқариш мумкин бўлади. Цехнинг ишлаб чиқариш қуввати ўн бароборга ортади. Шифобахш, ширин шарбатларни жаҳон бозорига олиб чиқишга имконият туғилади.

Анор шарбати оладиган линия ҳозир ҳам ишлаб турибди. Бу ерда 5 хил турда маҳсулот тайёрланмоқда. Шунингдек, юқори ширинликдаги қуюлтирилган анор шарбати (концентрат), беҳи, олма, ўрик шарбатлари ишлаб чиқарилмоқда. Анор шарбати инсон учун фойдали, шифобахш, сервитамин ичимлик бўлиб уни кўпроқ болаларга, камқон, кам қувват кишиларга ичирилади. Бу шарбат тезда айнимайди, мўътадил жойда сақланса икки йилгача сифатини ўзгартирмайди. Корхонада 2 минг тонналик совуттич идишлар бор. Унда анор, узум, олма, олхўри шарбатлари сақланади.

Тажрибали мутахассис Иброҳимжон Мадраҳимов бошчилик қилаётган мева ва сабзавотларни қайта ишлаш цехи корхонанинг етакчи тармоғи саналади. Бу ерда ўрик, олма, шафтоли, олхўри ва бошқа турли сабзавотлар консерва қилинади. Биргина помидорнинг ўзидан тўрт хил маҳсулот олинади, хуллас, корхонада 42 хил турдаги консерва маҳсулотлари, шарбатлари ишлаб чиқилади. Утган йили 8 миллион 620 минг дона шартли банка маҳсулот тайёрланди. Шундан 5000 банкаси анор шарбати эди. Йиллик режа 100,2 фоизга ўринлатилди. Кўрилган фойда 15,4 миллион сўмни ташкил этди. Ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар «Ўзбекбирлашув», «Ўзбексавдо» тармоқларига, ҳамдўстлик мамлакатларига, вилоятдаги савдо ташкилотларига, шартнома тузган корхона ва хўжаликларга берилмоқда. 1997 йили янги қувватларни ишга солиб, 12 миллион шартли банка консервалар тайёрлаш режалаштирилди.

— Асатилла Мусахонович, очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятингизда ҳозир пайчиларга дивиденд тўлашнинг аҳволи қандай?

— Корхонада доимий ишлайдиган 120 нафар ишчи бор, ёзги пишиқчилик мавсумида уларнинг сони 250 нафардан ортади. Жамият дастлаб ташкил бўлган 1995 йили 13090 дона акция чиқардик. Ишчиларга тарқатдик. Уша йили кўрилган фойдадан пайчиларга дивиденд тўлаш учун 448,2 минг сўм ажратилди, меҳнат жамоасининг ҳар бир юз сўм акциясига 67 сўм 10 тийиндан дивиденд тўланди. Ҳар бир акциянинг қиймати 1311 сўмга тўғри келди. Даромад кўпайган сари пайчиларнинг акцияга қизиқиши ҳам ортиб бормоқда. 1996 йили кўрилган жами 15,410 минг сўм фойдадан 9397 минг сўм пайчилар улушига ажратилди. Бундан дивиденд тўлашга 50 фоиз, яъни 4698,5 минг сўм, давлат улушига 25 фоизи, эркин улушга 24 фоизи ажратилди.

Корхонада ишчиларнинг меҳнат шароитини яхшилашга, ижтимоий ва моддий ҳимоялашга катта эътибор берилмоқда. Шинам ошхонада ҳар куни ишчиларга бепул иссиқ овқат берилади. Ойлик маошлари, мукофот пуллари ўз вақтида тарқатилади, чойхона, тиббиёт пункти, пойабзал таъмирлаш устахонаси улар хизматида. Қўқон ёғ-мой ҳиссадорлик жамиятига ўрик-шафтоли данакларини топшириб, шу ҳисобдан ишчиларга ёғ берилмоқда.

Корхонада мева чиқиндилари ташлаб юборилмайди, олма пўстлоғи хўжаликларнинг чорвасига, анор пўстлоғи паррандачилик фермасига ҳамда Андижон вилоятидаги бўёқ тайёрлаш заводига топширилмоқда. Буларнинг эвазига жамоа учун зарур моллар олинаётир. Туманнинг Шербўтаев номли жамоа хўжалигида ҳиссадорлик жамиятининг 3 гектар боғи бор. Шу боғда етиштирилган мева, сабзавот маҳсулотлари ишчиларга берилади. Маъмуриятнинг кўрсатаётган эътибор ғамхўрлиги ишчилар ва мутахассисларнинг куч-ғайратини янада оширмоқда. Самаралироқ, унумлироқ меҳнат қилишга даъват этмоқда. Маҳбуба Сойнурдинова, Йўлдошали Мадраҳимов, Одинахон Қамбарова, Гулбаҳор Қодирова, Илҳомжон Ҳожимуродов сингари ишчилар, Камолиддин Парпиев, Иброҳимжон Мадраҳимов, Эргашбой Абдуллаев, Худойназар Абдуназаров, Мақсудахон Абдуллаева каби цех бошлиқлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришда, маҳсулот сифатини яхшилашда фидойилик кўрсатмоқдалар.

Бир сўз билан айтганда, ҳар бир соҳанинг билағони, миришкори бўлса жамоанинг ютуқлари ортаверади. Асатилла Улиқов ана шундай ўз соҳасининг миришкорларидан. У корхонанинг шуҳратини ошириш учун кўп йиллардан бери самарали меҳнат қилиб келмоқда. Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалигининг етакчи раҳбарлари ва мутахассислари қаторида Германиянинг Дрезден шаҳридаги академияда ҳозирги замон ишлаб чиқаришни мукаммал ўрганиш ниятида ўқиб келди. Ана шу билими ва тажрибаларини ишга солиб «Қуваконсерва» маҳсулотларини жаҳон бозорига олиб чиқишга астойдил бел боғламоқда.

Раҳимжон МЕЛИБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Лаборатория мудири (ўнгдан чапга) Мақсудахон Абдуллаева, лаборант Зулхумор Ғуломова ва корхона бош муҳандиси Бозорбой Рустамов маҳсулот сифатини кўздан кечираётган пайт.

Тайёр маҳсулот омбори мудири Аҳмаджон Қўшоқов ва ишчи Маҳбуба Сойнурдинова.

Ғанижон МУҲАММАДҚОДИРИЙ олган суратлар.

МИНГ БИР БОҒ КЎРКИ

Яккабоғ қир-адирларида дилбар фасл баҳор сеп ёйган. Кўз илғамас далаларни кўм-кўк ўт-ўланлар гиламдек қоплаган. Дарахтларнинг бўртиган новдаларида қушлар сайраб, еру кўкни навога тўлдирмоқда. Эски Яккабоғ қўрғони Қашқадарё воҳасида табиати сўлим, шу билан бирга тарихий ёдгорликларга бой гўша. Қўрғонча кейинги уч йилда таниб бўлмас даражада жамол очди: обидалар таъмир қилинди. Янги қурилишлар, кўчалар, маҳаллалар қиёфасига кўркамлик касб этди. «Кейинги уч йил» дейишимизнинг боиси шуки, 1964 йили район маркази темир йўл мавзега кўчирилгач, эски Яккабоғ қўрғони ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Қурилиш, ободончилик ишлари олиб борилмади. У ердаги Ёдгор Валламин мадрасаси, Беглик қалъа, Тўпхона каби асори атиқалар қаровсиз қолди. Бундай ноҳушлик куни битди. Мустақиллик қуёши қадриятларимизни, ўтмишдан бебаҳо мерос бўлган тарихий ёдгорликларимизни улуғлади. Яккабоғ ҳам янгиланишга юз бурди. Эски қўрғончадаги янги дўконлар, маиший хизмат уйлари умумий овқатланиш тармоқлари, касалхона, поликлиника, кутубхона, учта ўрта мактаб, хорижий тиллар коллежи, боғча, бичиш-тикиш цехлари, бугунги Яккабоғнинг муборак чеҳрасидир. Маҳалла ичкарисидаги йўллар илк марта асфальтланди. Бош режа асосида дўконлари бор шох бекатлар тикланди. Кўп йиллардан бери пайсалга солиб келинган 16 километрлик газ қувурлари қуриб битказилди. Наврўз байрами арафасида кўпгина хоналарда илк бор зангори олов порлайди. Эски қўрғонча қиёфаси янада кўркамлашади. Зеро бошлаб юборилган қурилишлар бирин-кетин ниҳоясига етказилмоқда. Куни кеча бир суткада икки тонна ҳар хил нон пишириладиган завод фойдаланишга топширилди. Кўп қаватли супермаркет, дорихона, гиёҳлардан ичимлик тайёрлаб сотадиган дўкон ва бошқа шу каби маданий-маиший иморатлар жадал қад ростламоқда. Шаҳрисабз таъмирлаш корхонасининг усталари эски ёдгорликларни таъмирлаб, асл ҳолига келтиришди. Ёдгор Валламин мадрасасининг ён-атрофида сув ҳавзалари, хиёбонлар, йўлкалар барпо этилиб, аҳолининг бу ерда ҳордиқ чиқариши учун зарур шарт-шароит яратилди.

Якка отнинг чанги чиқмас дейдилар, лекин киши тадбиркор, ташкилотчи бўлса одамларни ортидан эргаштира олса, уларни бунёдкорлик ишларига жалб қила олса, у албатта эл оғзига тушади. Тадбиркор Собиржон Орипов фаолияти фикримизнинг далили бўла олади. У эски Яккабоғ фуқаролар йиғинига раиси бўлиб келгач, бу ер обод бўлди, кўркамлашди. Баҳор айёми кезларида у ерда бўлган киши унинг мафтункор чеҳрасига маҳлиё бўлғай. Кам таъминланган оилалар, пенсионеру ногиронлар ҳам эътиборда. Утган йили 486 оилага нафақа тайинланди. 120 оилага моддий ёрдам кўрсатилди. Юзга яқин киши ишга жойлаштирилди. 30 га яқин мутахассис ўз малакасини оширди.

Яшарган Яккабоғ аҳолиси еттидан етмиш яшаргача бугун янгиланиш, гўзаллик байрами Наврўз шодиёнаси руҳи билан яшаб меҳнат қилмоқда. Баҳор байрамини муносиб кутиб олиш учун маҳаллаларда ҳозирлик қизғин. Жойларда Наврўз шарафига ҳашар йўли билан тозалик, орасталик, кўкаламзорлаштириш ойлиги ўтказиляпти. Кимнинг сумалаги тотли, дастурхон безаш, фольклор қўшиқлари ижро этиш бўйича мусобақалар ташкил этилмоқда. Наврўзни чинакам халқ сайлига айлантириш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Хайрулла ТЎРАЕВ.

ҲИММАТЛИ ФЕРМЕР

Муродилла Умрзоқов Чуст тумани Алишер Навоий номли жамоа хўжалигидаги «Пахтакор» деҳқон (фермер) хўжалиги бошлиғи. Бунгача у жамоада узоқ йиллар бош муҳандис бўлиб меҳнат қилди. Мулкчиликнинг янги шакллари вужудга келаётганида у шу соҳада иш юритишга қарор қилди. 1993 йили яхши ният билан деҳқон (фермер) хўжалигини тузди. 38 гектар ер олди. Деҳқончилик ва боғдорчилик билан шуғулланди. 20 кишини бирлаштирган жамоага тўртта турли русумдаги техника ажратилди. Утган йил ҳосилдорлик 36 центнерни ташкил қилди. Ғалладан баракали ҳосил етиштирилди. Икки гектар ерга картошка экиб, 44 тонна маҳсулот олинди.

— Ҳаракат қилса, барака бўлади, — дейди Муродилла Умрзоқов. — Жамоамиз аъзолари фарзандларим, қариндош-уруғларим бир-бирларимизни яхши тушунамиз. Бизда бирор қарич ер бекор турмайди. Утган йилги натижалардан фақат боғдорчиликдан қониқиш ҳосил қилмадик. 8 гектар мевазорни айни гуллаган пайтида совуқ уриб кетди. 2,5 тонна мева йиғиштириб олдик, холос. Даромад икки миллион сўмни ташкил қилди. Соф фойдамиз ҳам яхши. Яқинда бўлиб ўтган мамлакатимиз Президенти ҳузуридаги иқтисодий ислоҳот, тадбиркорлик ва хорижий инвестициялар бўйича идораларaро кенгаш мажлисида ислоҳотларни амалга оширишда ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳақида рўй-рост гапирилди. Улардан тегишли хулоса чиқариш тармоқда фаолият кўрсатаётган мулкчилик шаклидан қатъий назар, барча касб эгаларининг асосий вазифасига айланмоғи лозим.

Фермер хўжалигининг ютуқлари яна ҳам кўп бўлиши мумкин эди. Сув танқислиги уларга халақит бермоқда. Шундай бўлса-да фермер хўжалиги яқинда ташкил этилганлигига қарамай, ўзини тўла оқлади. Бир сўз билан айтганда, мулк эгасини топди.

— Утган йили туманда пахта ва бошқа соҳалар бўйича марралар эгалланмай қолди, — дейди туман деҳқон-фермер хўжаликлари уюшмаси раиси Жўрабой Маҳмудов. — Мулкдорлар сифатида шаклланаётган бизнинг тизимимизда эса деярли ҳамма соҳада мўлжалдаги маҳсулотлар етиштирилди. 622 тонна пахта, 704 тонна ғалла олинди. Бундан ташқари 380 тонна картошка, 420 тонна полиз, 780 тонна сабзавот, 181 тонна узум, 54 тонна гўшт маҳсулотлари ишлаб чиқарилди.

Муродилла Умрзоқов бошлиқ фермер хўжалиги деҳқонлари жорий йилда ҳар гектар ердан 250 центнердан картошка ва бошқа маҳсулотлар етириштириш учун астойдил интиляптилар. Улар фойдадан битта трактор ва битта юк машинаси сотиб олишмоқчи.

— Агар имкон яратилса туман аҳолисини картошка билан тўла таъминлаш мумкин, — дейди М. Умрзоқов. — Бунинг учун омборхона қуришга ер зарур.

Муродилланинг таклифича, узоқ муддатли имтиёзли кредит берилса яхши бўларди. Бир муаммо. Пулнинг «Пахтабанк»дан «Тадбиркорбанк»ка ўтиши жуда қийин булаяпти. Бу масалани ҳеч қанақа муаммосиз ҳал қилиш керак. Яқинда фермер ўз ҳақини олиш учун 13 та ташкилотдан турли хил маълумотномалар олди.

Муродилла Умрзоқов инсон манфаатлари йилида ҳамқишлоқларидан кам таъминланган тўртта оилани оталиққа олди. Шу билан бирга у 30-мактаб ўқувчиларига ҳам ёрдам бермоқда.

Абдунаби ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ХОСИЯТЛИ КУНЛАР

Мана, бир неча кундирки жаннатмакон баҳор нафаси уфурмоқда. Дарахтлар куртак чиқариб, ерда майса бўй кўрсатди. Деҳқон яна қадрдон даласи томон йўл олди. Ҳар йили такрорланадиган серташвиш, беҳаловат кунлари бошланди. Унинг бутун диққат-эътибори ғанимат кунларнинг ҳар дақиқасидан унумли фойдаланиб, заминга уруғ қадаб бир текис ундириб олишдир.

Ҳамма ерда бўлгани каби Ховос туманида ҳам ҳаракат авжида. Экиш мавсумига барча техника воситаси шай. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш давом этмоқда. Ғаллазорларда парвариш ишлари ташкил этилган. Бугунги кунда Ховосда амалга оширилаётган ишлар хусусида туман ҳокими, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси депутати Т. ТУРДИЕВ шундай ҳикоя қилади:

— Деҳқончилик маданиятини юксалтириш шу куннинг муҳим талабларидан. Бу борада ҳали талайгина вазифаларни адо этишимиз даркор. Республика қишлоқ хўжалигида ислоҳотларнинг бориши юзасидан Вазирлар Маҳкамасида ўтган йиғилишда юртбошимиз катта вазифаларни қўйдилар. Шунингдек, йўл қўйилган хатолар аниқ-равшан кўрсатиб ўтилди, қимматли маслаҳатлар берилди. Улар биз учун дастуриламалдир.

Шукр, давлатимиз қишлоқ хўжалигида кенг кўламда ишлар олиб бораяпти. Яқин йилларда у кутилган натижани беради, албатта.

Наврўзга пешвоз

Амалдаги йилда 11.867 гектар майдонда пахта етиштирилади. 15 минг тонналик хирмон тиклаш тараддудига куздаёқ киришилган эди. Пахтага ажратилган ер экишга сифатли тайёрланди. Яқинда «Навбаҳор» ширкатлар уюшмасида техника тайёргарлиги бўйича семинар-кенгаш ўтди. Навбаҳорликлар ўз кучлари билан жами техникани таъмирдан чиқаришди. Бари синовдан муваффақиятли ўтди. Бу хўжалик раҳбари ва мутахассисларнинг вазифасига сидқидил ёндошиши туфайлидир. Уни тумандаги жамоалар етакчилари ҳамда соҳага алоқадор кишиларга ибрат қилиб кўрсатдик.

Ўзига хос тажриба алмашиш, билмаганларни ўрганиш ижобий самара берди. Биринчи мартга қадар туман бўйича чигит экадиган сеялкалар, культиваторлар, плуг ва чизелларнинг ҳаммаси ишга шай қилиб қўйилди. Фақат бир нечтагина ҳайдов ва чопиқ тракторларини созлаш март ойининг биринчи ярмигача давом этади.

Ғалла — ризқ-рўзимиз. Нон инсонга кунда керак. Дастурхон кўрки, энг тотли ва одам кўп эҳтиёж сезадиган неъмат нон экани ёшу қарига аён. Амалдаги йилда 22150 гектар майдонда ғалла парваришланаётир. Унинг 6 минг гектари суғориладиган, 16150 гектари лалми ерда. Айни кунларда ғаллазорлар азотли ўғит билан озиқлантириляпти. 23 минг тоннадан зиёд дон хирмони яратиш ниятида экин парвариши фидойи деҳқонларга топширилган. Табиат ҳам ғаллакорга кўмаклашаяпти, насиб этса кўзланган ҳосил олинади. Ғалла ривожи айниқса «Фарҳод», «Ховособод» ширкатлар уюшмаларида, «Чамбил» жамоа хўжалиги, Бобур номли ишлаб чиқариш ва қайта ишлаш бирлашмасида соз бораяпти.

Маълумки, 1997 йил инсон манфаатлари йили деб эълон қилинди. Шунга амал қилиб аҳолига зарур озиқ-овқат маҳсулотларини ўзимизда етарли миқдорда етиштириш тадбирларини белгиладик. Жумладан, 2 минг гектар ерга масхар экиш режалаштирилди. Ундан олинган ёғ сифати ва қуввати бўйича пахта ёғидан қолишмайди. Айтайлик, ҳар гектар жойдан камида 8 центнердан ҳосил олинганда ҳам ўртача 300 тонна ёғ олиш мумкин. Қолаверса, масхар ёғи ҳакимлар айтишича инсон саломатлигига жуда фойдали.

Иккинчи вазифа — 400 гектар майдонга шоли экилади. Бунда ҳам гуручга бўлган талаб қондирилади, ҳам ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланади. Бир сўз билан айтганда, ҳосилдорликни кўтариш ва замин шароитини яхшилаш ишларини изчил олиб борамиз.

Бир неча кундан сўнг Наврўз байрамини нишонлаймиз. Бутун мамлакатимизда бўлгани каби туманимизда ҳам ушбу тадбирга алоҳида ҳозирлик кўрилди. Ховос марказида катта дастурхон ёзилади. Ундан ташқари ҳар бир хўжаликда шодиёна алоҳида ўтказилади. Стадион, боғ ва сайлгоҳлар тартибга келтирилди. «Фарҳод» ширкатлар уюшмасида йирик спорт иншооти қуриляпти.

Хуллас, юртимизда Наврўзи олам билан яратувчилик, бунёдкорлик ишлари яна авж олди. Бободеҳқон эртанги кундан кўнгли тўқ бўлиб дала юмушларини авж олдиряпти. Бу юртда маъмурчилик белгиси, одамлар ўртасидаги меҳр-оқибат мустаҳкамланаётганлиги нишонасидир.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

МАШИНА-ТРАКТОР ПАРКИ АФЗАЛЛИКЛАРИ

Бу йил Фарғона вилоятининг барча туманларида машина-трактор парклари ишлайди. Илк бор Тошлоқ, Боғдод, Фурқат, Ўзбекистон ва Бешариқ, туманларида синаб кўрилган бу янгилик яхши самара берди. Аввало жойлардаги техниканинг иши аниқ мақсадга йўналтирилди. Натижада машина-ускуналарнинг бекор туриб қолишига деярли барҳам берилди, талайгина ёқилғи-мойлаш материаллари тежалди. Уларни эҳтиёт қисмлар билан таъминлаш йўлга қўйилди.

Машина-трактор паркларининг яна бир афзаллиги шундаки, маблағларнинг бирлаштирилиши унинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, замонавий янги техника ва эҳтиёт қисмлар билан тўлдириш имконини беради. Ўтган йили вилоятга ажратилган «Кейс» комбайни ва «Магнум» ҳайдов тракторларини айни шу машина-трактор парклари харид қилиб олди.

— Янги машина-ускуналарнинг келтирилиши уларга техник хизмат кўрсатишни йўлга қўйишни тақозо этди, — дейди вилоят «Агромашсервис» ҳиссадорлик бирлашмаси раисининг ўринбосари Солижон Исроилов. — Шу мақсадда Боғдод машина-трактор паркида «Сервис хизмати» марказиташкил этилди. Мутахассисларимиз хорижий шериклар билан ҳамкорликда техникага жойнинг ўзида хизмат кўрсатади.

Р. КАМОЛОВ,
ЎзА мухбири.

Халқимизнинг буюк айёми - Наврўз тобора яқинлашмоқда. Оқдарё туманидаги «Янгиқўрғон» деҳқон-фермер хўжаликлар уюшмаси деҳқонлари баҳорга баҳорий кайфият билан пешвоз чиқишмоқда. Боғбону соҳибкорлар боғ-роғларда кўкламнинг эзгу юмушларини амалга оширишмоқда. Шу хўжалик аъзоси Полвон Гадоев 1,5 гектар майдонда янги боғ яратиб, элимиз дастурхонини нозу неъматлар билан тўлдириш ниятида. Қадоқ қўл меҳнат соҳибининг «Самарқанд беш юлдузи» навли олма дарахтлари бу йил қийғос ҳосилга киради.

СУРАТДА: боғбон Полвон Гадоев дарахтларга шакл бермоқда.
Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган сурат.

ХОҲЛАГАН ОДАМ БУ ЕРДАН ИШ ТОПАДИ

Андижон вилоятининг Асака туманидаги «Ўзбекистон мустақиллиги» жамоа хўжалиги марказий қўрғони—Ахтачи қишлоғида «Мулла Мамажон ота» деган янги ишлаб чиқариш фирмаси иш бошлади. Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш, қишлоқ аҳлига пуллик хизмат кўрсатиш билан шуғулланадиган фирмани маҳаллий тадбиркор Миродил Мамажонов ташкил этди. Фирма таркибида тикувчилик цехи, сартарошхона, автоустахона, мебел ясайдиган ва таъмирлайдиган цех, суратхона, ошхона ва фирма магазини бор. Яна пойабзал ишлаб чиқариш ва металл буюмлар ясашни йўлга қўйиш режалаштирилмоқда. Янги фирма 25 кишини иш

Тадбиркорлик сабоқлари

билан таъминлади, бу ерда ишловчилар сони йил охиригача 2 баробар кўпаяди.

«Мулла Мамажон ота» фирмаси 21 мингдан ортиқ киши яшайдиган «Ўзбекистон мустақиллиги» жамоа хўжалигидаги ягона фирма эмас. Бу ерда пойабзал, қоғоз қоп цехлари ишлаб турибди, оҳак ва асфальт тайёрлаш йўлга қўйилган, тўртта тикувчилик цехи, олтита дурадгорлик устахонаси мавжуд. Маҳаллаларда 20 та хусусий сартарошхона, ўн иккита тегирмон, иккита обжувоз, саккизта новвойхона ишлаб турибди. Иккита ҳаммом, йигирмадан ортиқ хусусий гўшт дўконлари қишлоқ аҳлига хизмат қилмоқда.

Хўжалик раҳбарларининг ташаббуси ва қишлоқ йиғини мадади билан хонадонларнинг учдан икки қисми теплица қурган. Уларда эртанги сабзавот ва ошкўк етиштирилиб, шаҳарликлар дастурхонига анча арзон нархда етказиб берилмоқда. Теплицада ишлаш учун ҳам ишчи кучи керак, хоҳлаган киши жамоа хўжалигида иш топа олади.

(ЎзА).

Ойнаи жаҳонда

17 — 23 март

ДУШАНБА, 17

ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!
Профилактика муносабати билан 17 март, душанба куни ЎзТВ I кўрсатувлари соат 6.30 дан 14.05 гача ЎзТВ III канали орқали намойиш этилади.

I
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Эркатой».
18.25 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.45 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар клуби.
19.05 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол» телефестивали.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Кўп қисмли видеофильм. 5-қисм.
22.25 «Бу оқшом...»
22.40 «Морена Клара». Телесериал.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.25 — 00.35 Ватан тимсоллари».

II
18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.40 «Спорт қитъаси».
18.50 «Тулпор».
19.00 «Услуб».
19.10 «Жасорат мактаби».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 «Спорт қитъаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.30 «Спорт қитъаси».
23.00 «Бебаҳо лаҳзалар».
23.10 Кундалик.
23.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15 — 00.25 Кундалик.

III
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.
8.00 — 8.30 «Ҳафтанома».
*
8.30 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Даврнинг узилмас ришталари». Премьера.
8.45 «Хоразм наволари». Мусиқий дастур.
9.15 «Қотиллик пайида». Бадиий фильм. 1-серия (Италия).
10.00 Янгиликлар.
10.05 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Ёзувчи Омон Мухтор.
10.30 Физика.
11.00 «Оҳанграбо». Самарқанд вилоят қўғирчоқ театрининг спектакли.
11.40 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.10 «Тутиқушли хоним». Бадиий фильм.
13.50 «Озодалик куни». Мультфильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Янгиликлар.
18.00 «Тандир, арча, олов». Манзарали телефильм.
18.15 Эълонлар.
*
18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Калеба қизлари. Эмили». Телесериал. 16-серия (Канада).
22.30 «Кругозор». Тележурнал.
*
22.50 — 23.10 Россия давлат телевидениеси.
*
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.20 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Кўрсатувлар анонси.
18.50 «Мультикарусель».
19.05 «Умид».
19.35 Кечки сеанс. «Кинг-Конг тирик». Бадиий фильм.
21.05 «Душанба». Публицистик кўрсатув.
21.15 «Тасвир».
21.40 «Авторейд».
21.50 «Аёл».
22.20 Эълонлар.
22.25 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
23.15 «Спорт-тайм».
23.45 «Худди биздек...»
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!»

СЕШАНБА, 18

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00— 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Санъат институти ҳаётидан лавҳалар». Премьера.
8.55 Биржа ва банк хабарлари.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қишлоқ тадбиркорлари».
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Она тили.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Ўзбекистон тарихи.
*
12.00 «Лалварлик овчи». Бадиий фильм.
13.05 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. «Маҳобатли кошона». Темурийлар даври тарихи.
13.30 «Ассалом, баҳор!»
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
16.50 Кўрсатувлар тартиби.
16.55 Футбол. Ўзбекистон VI миллий чемпионатининг очилиши. «Пахтакор» (Тошкент) — «Афросиёб» (Самарқанд). «Пахтакор» Марказий ўйингоҳидан олиб кўрсатилади. Танаффус пайтида — Янгиликлар.
18.50 «Қувноқлар даврасида».
19.05 «Аёл борки, олам мунаввар».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Маънавият». «Оҳанглардан таралган меҳр».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Кўп қисмли видеофильм. 6-қисм.
22.25 «Замон».
22.35 «Маънавият». Комилжон Отаниёзов қўшиқлари.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.35 Тунги тароналар.
00.15 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II
18.00 Кундалик .
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 ТВ плюс...
18.40 «Киносайёра».
19.00 «Олтин кент».
19.15 «Сизнинг имконият».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 ТВ плюс...
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.10 «Кинонигоҳ».
22.50 Кундалик.
22.55 «Спорт қитъаси».
23.25 «Акс».
23.45 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
00.05 — 00.15 Кундалик.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 «Олтин жўжа», «Топишмоқлар куни». Мультфильмлар.
18.15 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Калеба қизлари. Эмили». Телесериал. 17-серия.
22.30 «Сумалак». Телефильм.
*
22.50 — 23.10 Россия давлат телевидениеси.
*
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.20 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Сен ҳақингда ва сен учун». Ахборот-дам олиш кўрсатуви.
19.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.45 «Солиқлар ҳақида сабоқлар».
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Кўркам сакура».
21.20 «Тиббиёт ҳамма учун».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Уйингоҳ+оила».
22.25 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
23.15 «Америкага бир назар».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 19

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
8.25 «Маънавият». «Оҳанглардан таралган меҳр».
8.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Иқтисодий ислоҳот уфқлари». Премьера.
9.15 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».
9.35 «Фармон ва ижро».
10.00 Янгиликлар.
10.05 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Театр санъати.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Зоология.
11.00 Янги алифбони ўрганамиз.
11.30 Ботаника.
*
12.00 Танбур ва дутор тароналари.
12.30 Болалар учун. «Келди Наврўзи навбаҳор».
13.00 Таэквондо бўйича Ўзбекистон чемпионати.
13.20 «Яшил орол сири», «Уйқу салтанати». Мультфильмлар.
13.40 «Фермер». Тележурнал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Фил учун совға». Мультфильм.
18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур...».
18.25 «Замон билан ҳамнафас».
18.40 «Морена Клара». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Маънавият». Фольклор-этнографик ансамблларининг «Зилол» телефестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Дилнавоз садолар.
21.35 «Маърифатнома».
22.05 Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотига номзодлар. Тоҳир Малик. «Сўнгги ўқ». Кўп қисмли видеофильм. 7-қисм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.15 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II
18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Спорт қитъаси».
18.45 «Дойче-Велле» тақдим этади...
19.05 «Зерикмай десангиз...»
19.15 «Ором онлари». Концерт.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.20 «Спорт қитъаси».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Кинонигоҳ».
22.40 «Зерикмай десангиз».
22.50 «Спорт қитъаси».
23.10 Кундалик.
23.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.25 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.15 — 00.25 Кундалик.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 «Нафосат олами». Телефильм.
18.15 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Калеба қизлари. Эмили». Телесериал. 18-серия.
22.30 «Шоҳсупа сари йўл».
*
22.55 — 23.15 Россия давлат телевидениеси.
*
23.15 Эълонлар.
23.20 — 23.25 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Бизнинг мирас».
19.30 «Ҳуқуқ ва бурч».
19.50 «Мусиқий меҳмонхона».
20.20 «Мезон».
20.45 «Экстремал ўйинлар».
21.35 «Азизим».
22.00 «Ҳамма кўриши шарт... эмас».
22.40 Эълонлар.
22.45 Кинематограф. «Тунги талваса». Телесериал.
23.35 «Автосалтанат».
23.45 — 23.55 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 20

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Рақсларнинг сеҳрли олами».
8.55 Иқтисодиёт чорраҳаларида.
9.15 «Морена Клара». Телесериал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Оналар мактаби».
10.35 «Қишлоқ ҳаёти». Тележурнал.
10.55 «Камондаги қалб». Мусиқий дастур.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
11.25 «Мен ёшликман».
11.50 «Шурчининг бугуни ва келажаги».
12.15 Хабарнома.
12.25 «Зумраша». Киножурнал.
12.35 «Футбол шарҳи».
13.00 «Маърифат» видеоканали.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.30 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. Телевизион қўшиқ фестивали.
18.45 «Катта танаффус». Байрам сони.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Кўнгил тароналари». Мусиқий дастур.
21.40 «Одобнома».
21.50 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
22.10 «Эъзоз». Наврўз байрамига бағишланган бадиий-публицистик кўрсатув.
23.10 «Меҳр қолур, оқибат қолур».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Мумтоз қўшиқлар.
00.15 — 00.35 «Ватан тимсоллари».

II
9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.25 «Спорт қитъаси».
9.35 «Тулпор».
9.45 «Услуб».
9.55 «Бебаҳо лаҳзалар».
10.05 «Олтин кент».
10.20 «Акс»
10.40 «Ишбилармонлар ҳафтаси».
11.00 «Зерикмай десангиз».
11.10 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
11.30 «Дунё бўйлаб».
12.20 — 14.00 «Кинонигоҳ».
* * *
18.00 Кундалик.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.30 «Сув ости дунёси».
19.20 Оҳанглар.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Офисина» баридан чиққан фирибгарлар». Телесериал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Нафис мажлислар». Аёллар учун кўрсатув.
21.20 «Ором онлари».
21.30 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
21.50 «7 дан 70 гача». Қизиқарли кўрсатув.
22.10 Кундалик.
22.15 «Сеҳргар». Кўрсатув ва Эълонлар.
22.30 «Кинонигоҳ».
00.10 — 00.20 Кундалик.

III
17.50 Янгиликлар.
17.55 «Оқ буталоқ». Мультфильм.
18.15 Эълонлар.
*
7.30 — 9.00, 18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Калеба қизлари. Эмили». Телесериал. 19-серия.
22.30 «Мусиқа ҳамма учун».
*
23.00 — 23.25 Россия давлат телевидениеси.
*
23.25 Эълонлар.
23.30 — 23.35 Янгиликлар.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Айчурек».
19.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.00 «Чироқ».
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.55 «02» тўлқинида.
21.10 «Интерспорт».
21.25 «Эллада».
21.55 «Каталог».
22.05 «Коктейл плюс».
22.35 Эълонлар.
22.40 «Инспектор Фрост». Телесериал.
23.30 — 23.40 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 21

I
«НАВРЎЗ — ИНСОН МАНФААТИ ЙИЛИ» 6.30 ДАН УЗЛУКСИЗ ТЕЛЕКЎРСАТУВЛАР ДАСТУРИ.

II
9.00 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.30 «Улоқ». Телефильм.
9.40 «Дебют».
9.55 Ўзбекистон Миллий боғидан Наврўз байрамига бағишланган тантаналар.
11.25 «Бойсунда қор эриганда». Телефильм.
11.55 — 13.35 Видео — «О».
* * *
18.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
18.05 Кундалик. Махсус сони.
18.25 «Боланинг тили».
18.40 «Камолот» (рус тилида).
18.55 «Қовун тушди».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Айём муборак!».
20.05 Дунё байрамлари.
20.15 Кундалик. Махсус сони (рус тилида).
20.20 «Айём муборак!»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
21.00 Эълонлар.
21.05 Тўй ҳангомалари.
21.15 «Айём муборак!»
21.20 «Яқинроқ тур».
21.50 «7 дан 70 гача». Қизиқарли кўрсатув.
22.15 ТВ плюс... (рус тилида).
22.30 Кундалик. Махсус сони (рус тилида).
22.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.05 Видео — «О». «Майсаранинг иши».
01.05 «Айём муборак!»

III
17.50 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.55 «Мўъжизалар куни». Болалар учун фильм-концерт.
*
7.30 — 9.00, 18.20 — 21.40 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.40 «Ўзбекистон — умумий уйимиз».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Шумбола». Бадиий фильм.
*
23.40 — 00.05 Россия давлат телевидениеси.
*
00.05 — 00.35 «Наврўз». Телефильм.

IV
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 Байрам тантаналари.
18.55 «Мультикарусель».
19.10 Байрам табриги.
19.20 «Умид чечаклари».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Чинор».
20.25 Байрам табриги.
20.35 «Инспектор Фрост». Телесериал.
21.25 «Наврўз — «Трансаэро» қанотларида».
21.40 Байрам табриги.
21.50 «Жума оқшомида...»
22.30 «Ташрифинг муборак, Наврўз!».
23.00 Байрам тантаналари.
23.40 «Латофат».
23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 22

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Ассалом, Наврўзи олам!».
8.30 «Уйғоқ кунлар». Кинокомпозиция.
8.40 «Чамандаги гулларимиз». Болалар учун кўрсатув.
8.55 «Наврўз хандаси».
9.05 «Меҳр қолур...»
9.20 «Бир жуфт қўшиқ».
9.30 «Тирик томирлар».
9.50 «Наврўзи олам келди». Хоразм болалар фольклор-этнографик дастасининг чиқиши.
10.10 Ўзбекистон Миллий боғидан Наврўз тантаналари ҳақида репортаж.
11.40 Бир жуфт қўшиқ.
11.50 «Наврўз» табриги.
11.55 «Олтин камарли Артур».
12.10 Ю. Исматова, М. Бафоев. «Улуғбек буржи». «Тановар» рақс театрининг спектакли. 1-қисм.
12.50 «Наврўз» табриги.
12.55 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Амар, Акбар, Антони». Бадиий фильм. 1 — 2-сериялар.
15.30 «Наврўз» табриги.
15.35 Ю. Исматова, М. Бафоев. «Улуғбек буржи». «Тановар» рақс театрининг спектакли. 2-қисм.
16.40 «Ухшаш чеҳралар».
17.10 «Наврўз» табриги.
17.15 «Аския». Телефильм.
18.00 ЎзТВ хазинасидан. Самарқанд. Регистон майдони. Мирзо Улуғбек таваллудининг 600 йиллигига бағишланган тантаналар.
18.50 «Наврўз» совғаси.
19.10 «Сиз севган қўшиқ».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 Бир жуфт қўшиқ.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бизнес-академия». Республика «Ташаббус» кўригининг якуний босқичи.
21.20 «Олтин мерос». Мумтоз наволар. Телевизион қўшиқ фестивали.
21.35 «Ҳайрат».
21.55 «Азиз сиймолар».
22.20 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «МҲСК» — «Атласчи» (Марғилон). 2-тайм.
«Тунги ёғду»
Дам олиш дастури:
23.05 «Мусиқий саёҳат».
23.25 «Жаҳон киноси юлдузлари».
23.45 ЎзТВ экранида биринчи марта. «Бомба». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
01.15 «Янги кун қўшиқлари». Чет эл эстрадаси.

II
9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Камолот».
9.30 «Қовун тушди».
10.00 Дунё байрамлари.
10.10 «Тўй ҳангомалари».
10.25 «Айём муборак!».
10.30 «Яқинроқ тур».
11.00 «7 дан 70 гача». Қизиқарли кўрсатув.
11.25 — 13.25 Видео — «О».
* * *
18.00 «Айём муборак!»
18.05 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.25 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув.
18.45 Кундалик.
18.50 «Авлод». Ёшлар учун кўрсатув.
19.05 «Наврўз жозибаси».
19.20 «Айём муборак!»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Шаҳризоданинг янги эртаклари». Киноҳазил.
20.20 «Айём муборак!».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дармон».
«Шанба оқшоми».
Дам олиш дастури:
21.15 «Кўзгу».
21.35 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
22.00 «Уйғониш лаҳзалари».
22.15 Кундалик.
22.30 «Кинонигоҳ».
00.10 — 00.20 «Айём муборак!».

III
18.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
18.15 «Цирк! Цирк! Цирк!».
*
18.55 — 22.45 Россия жамоат телевидениеси.
*
22.45 Эълонлар.
22.50 «Вазият комида». Бадиий фильм (Италия).(3-серия).
23.35 — 23.45 «Баҳор лавҳалари». Манзарали телефильм.

IV
9.00 «Аэробика».
9.20 Кинонинг олтин асри. «Янги амазонкалар». Бадиий фильм.
10.50 «Рақслар қанотида».
11.20 Эълонлар.
11.25 Шанба эртаги.
12.25 «Комедиантлар».
12.45 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
13.35 — 13.55 Корейс тилини ўрганамиз.
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 «Севишганлар». Бадиий фильм.
20.30 «Ассалом қуёш, ассалом Наврўз!».
21.00 «Спектаклдан сўнг».
21.25 «5 дақиқа ўзинг учун».
21.30 «Чинсэн».
22.00 Кинонинг олтин асри. «Серқуёш ўлка серенадаси». Бадиий фильм.
23.30 «Эсдалик учун дастхат».
23.55 «Хит-коллекция».
00.15 «Бу ажиб дунё».
00.35 Эълонлар.
00.40 — 00.50 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 23

I
6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.15 «Қувноқ стартлар».
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Ҳамёндаги мўъжизалар ёки...»
11.20 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 29-кўй.
12.00 «Ташриф». Дам олиш дастури.
12.40 «Туҳфа».
12.50 «Келгуси ҳафтада».
13.05 «Эгиз қўшиқлар».
13.25 «Оқ бурилар». Бадиий фильм.
15.00 «Бу мунис лаҳзалар».
15.20 «Интер футбол».
15.55 «Тақвим».
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Катта танаффус» янгиликлари.
18.20 «Қотиллик пайида». Бадиий фильм. 2-серия (Италия).
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Соғинч».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Минбар».
21.15 «Мусиқа салтанати».
21.35 «Шахс ва баҳс».
22.00 Диққат, премьера: М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари» видеофильм. 30-кўй.
22.40 Футбол олами.
23.15 Дилнавоз садолар.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Тунги сеанс. «Мудҳиш хато». Бадиий фильм.
01.35 Тунги тароналар.
01.45 — 01.55 «Ватан тимсоллари».

II
9.00 «Боланинг тили...»
9.15 «Ёрилтош». Мульттўплам.
9.45 «Болажонлар» экрани.
11.20 «Нодир хазина».
11.40 «Бу ажиб дунё».
11.45 Унутилмас тасмалар.
13.15 «Мафтункор чеҳралар».
13.40 — 15.20 Видео — «О».
* * *
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Ёрилтош». Мульттўплам.
19.00 «Мухлис-ТВ 2».
19.15 «Табиат шифохонаси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Севги соҳили». Киноконцерт.
20.20 «Бу ажиб дунё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Глобус». Телеальманах.
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 Видео — «О».
23.30 «Мухлис ТВ-2».
23.45 «Даракчи».
23.55 «Мувозанат» — келгуси ҳафта тақвими.
00.05 Дастур ниҳояси.

III
16.55 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
17.00 — 21.50 Россия жамоат телевидениеси.
*
21.50 Эълонлар.
21.55 «Вазият комида». Бадиий фильм. 4-серия.
22.40 — 23.05 «Панорама».

IV
9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 «Парле ву франсе?».
10.10 «Жонли сайёра».
10.40 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
12.20 «Кинони севасизми?».
12.50 Эълонлар.
12.55 Киносалон. «Какку уяси узра парвоз». Бадиий фильм.
15.00 «Сенинг вақтинг».
15.30 «Телеташриф».
15.50 Кундузги сеанс. «Марко Поло». Бадиий фильм.
*
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «ТВ IV да етти кун» (ўзбек тилида).
19.15 «Менинг кўчам».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
20.05 «Биргаликда куйлайлик». Финал.
21.35 «Тошкент оқшомида».
22.05 «ТВ IV да етти кун» (рус тилида).
22.20 Эълонлар.
22.25 Киносалон. Ф. Феллинининг «Саккиз ярим» фильми. Бош ролларда — М. Мастрояни ва К. Кардинале.
00.35 — 00.45 «Хайрли тун!».

(«Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз» теледастуридан олинди).

Удумлар, анъаналар

ХОМ ЧОРИҒИНГНИ ҚУРИТМА

Пўстин ошланган хом терилардан тикилган қадимги ёқали қишки кийимдир. Илмий-тадқиқотларга кўра, у ҳатто ёзги кийим ўрнида ҳам қадрланган экан. Айрим мусофиру дарвеш-қаландарлар қишин-ёзин пўстинлари — жандаларини эгниларидан қўйишмаган.

Пўстинни ибтидоий либос дейишади. Сабаби, аждодларимиз ғорлар ва чайлаларда яшашса-да, ҳайвон терилари уларни соғ-саломат сақлаб келган. Чақалоқ ҳамда ёш болаларни териларга ўраб юришган. Чорвадорлар пўстинни фақат қишда кийишган. Пўстин тикиш учун қўй жунлари қирқилмай, маълум вақтгача ўстирилган. Тери тарафи анор пўстлоғи суви билан ошланган. У терини юмшатиш, бўяш, сариқ, қизғиш ранг бериш хусусиятига ҳам эгадир. Бу ранг ҳар қандай шароитда чидамли, учиб кетмайди. Пўстин бошқа кийимлар қандай ювилса, шундай ювилаверади. Торайиб ёки кенгайиб ҳам кетмайди. Жунлари йирик тишли тароқ билан тaралиб турилса бас.

Чориқ хом терилардан тикилган қадимий оёқ кийимидир. «Ўтган кунингни унутма, хом чориғингни қуритма» ҳикматини соҳибқирон Амир Темур эъзозлаган азиз-авлиёларимиздан бири Занги ота айтган дейишади. Ривоятларга кўра, Занги ота асли чўпон-подачи бўлган эканлар. Ёзда ҳам, қишда ҳам чориқ кийиб юрарканлар. Ёзгилари жунсиз, енгил бўлса, қишки чориқлар эса жунли, тагига қават-қават патак қўйиб юрганлар.

Занги отанинг чориқлари катта бўлган. Чориқ хосияти ниҳоятда кучга тўлиб кетадилар. Кечаю кундуз ҳаракат қилсалар ҳам сира чарчамаганлар. Бу сирни устозларига айтганларида, чориқ ва унга қават-қават патак қўйиб юришни маслаҳат берган устоз, уни синамоқ бўлиб, патакни кунига биттадан камайтиришни айтади. Занги ота айтганларини бажараркан, патак билан кундан-кун кучлари ҳам камая бошлайди. Ахири қирқта патакдан битта патак қолибди. Занги ота чориқ ва патак қўйиб, қўй жуни, терилари қадрига етибди. Кейинчалик валийликка эришгач, манманликка берилиб кетмай чориқларини рўпаралариға илиб, ҳар сафар шунга тез-тез назар ташлаб, ўтган кунларини эслаб юрарканлар. Биз тилга олган ҳикматли гап ўша пайтларда пайдо бўлганлигига шубҳа қилмасак ҳам бўлади.

Чориқ турлари кўп бўлган. Ундан аёллар, болалар ҳам фойдаланишган. У қишда совуқни, ёзда иссиқни ўтказмаган. Оёқни эса оғритмаган. Юмшоқ бўлгани учун оёқни бирор жойи қавармаган. Терлатиб ҳам юбормай, бир меъёрда олиб юрган. Шунинг учун чориқни шоҳ саройидагилар ҳам, бой-бадавлат хонадонларда ҳам кийишган. Кексалар чориқни ўта чидамлилигини ҳанузгача мақтаб юришади. Фақат хом теридангина эмас, кези келганда пишган терилардан ҳам чориқлар тикилгани музей ашёларидан маълумдир. Чориқлар аччиқ ичакдан тайёрланган пишиқ ипларда тикилган.

Туркий халқларнинг қишки бош кийимларидан бирини тумоқ дейишадиБу бош кийими пўстин, чориқ, ёки этикларга жуда ярашади. Тумоқ қўй терисидан эмас, тулки, бўрсиқ ва бошқа ёввойи ҳайвон териларидан тикилган. Қариялар ҳайвон терилари орасида бўрсиқ терисини ниҳоятда мақташганича бор. Сабаби, ундан оёқ кийим тикилса, бир умр оёқ оғримайди. Танага энг хавфли бод касаллиги ҳам йўламайди

Тумоқ учбурчак, қулоқчин шаклида тикилган. Бошни, қулоқни шамоллашдан сақлаган.

Юмшоқ, иссиқ, ҳам қиш фаслида ярашиқли бу либослар узоқ сафарга чиқиш ва асосан қиш кийими, чорвадор, чўпонларга мўлжаллаб яратилган. Асрий тарихга эга бўлган бу либослар шу кунларда ҳам кийилмоқда. Улар айниқса совуқ, изғиринли, бўронли кунларда асқотади.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
илмий ходим.

ОНА ДУОСИ

Дунёда икки аёлнинг бир-бирига ўхшаш сифатлари бўлмаслиги мумкин-у, минглаб оналарнинг эса ягона тилаклари, меҳру муҳаббатлари, олижанобликка тўла нурли юраклари ўхшаш бўлади. Ҳа, оналар ҳаёт шаъмини ёқувчи буюк зотлар, тириклик устунларидир. Негаки, ҳар бир гўдак дунёга келганда мамлакатда бир чироқ ёнади. Бу ҳаёт, эзгулик чироғи, келажак машъаласидир. Оналар тилаги дунёни бус-бутун ушлаб туради. Негаки, ҳар бир она тонгни дунёга тинчлик, омонлик фарзандларига бахт тилаб қаршилайди. Дунё эса оналар дуосидан, ниятидан покланиб, тозаланиб бораверади.

Шунинг учун ҳам адолатли подшолар салтанатида аёл-она қадри баланд тутилган. Чунки ҳаётда аёл бойлиги бўлмаган хонадон, она ила сирлашмаган ўғил, хотини билан маслаҳатлашмаган эр, она-сингилларининг сўзини олмаган ака-ука камдан-кам учрайди. Шунинг учун ҳам аёл остонасидан хатлаб ўтмаган хонадонда файз-барака бўлмайди. Аёлсиз эркакнинг ҳаётида маъно, яшашида ҳаловат, таъомида лаззат, ётиб-туришида роҳат-фароғат бўлмайди. Ҳа, аёллар шунинг учун ҳам дунёни гўзалликка тўлдирувчи, ҳаётни безагувчи, тирикликнинг давомчилари-ҳазрат оналаридир. Номимизнинг улуғлиги, мартабамизнинг баландлиги аслида шундан. Ҳаётдаги тилакларнинг яхшиси, гулларнинг аълоси, зийнатларнинг асили шунинг учун ҳам бизга аталган.

Мен онаман, дунёда болаларим камолидан ортиқ бахт, тахт йўқ. Уларни меҳрим нури сарчашмасидан баҳраманд этиб вояга етказдим. Уларни доимо тўғриликка ундадим, ҳалол ризқ билан боқдим, сабр-қаноатга ўргатдим. Шукур, барининг ортидан фақат яхши гап эшитаётирман. Бундан ортиқ ота-она учун нима керак.

Ҳар бир инсон зиёли, ақл-хушли, билимдон фарзандларни ўстириб, гавҳар доналаридек уларни ҳаёт бўстонига туҳфа этар экан, бу билан фақат оиласини эмас, балки Ватан, халқ хазинасини бебаҳо бойликлари билан безайди, тўлдиради. Ниятим, ана шу бахт ҳар бир онага насиб этсин.

Дунёда оналар тилаги, дуосидан улуғроқ неъмат йўқ дедик, улуғ наврўз байрами арафасида юртдошларимга тилагим, оналар дуосига мушарраф бўлинг, шунда юрар йўлингиз бехатар, айтар сўзингиз маънили, мартабангиз улуғ, ишингиз бароридан келади. Зеро, она қалби муқаддас каъба, уни таъвоф этиб, дуосига эришганларгина жаннатийдир.

Гулчеҳра НАВРЎЗОВА,
Қаҳрамон она.

Бунёдкорлик иши ҳамиша долзарб ва кун тартибидан тушмайдиган юмуш. «Тошкент шаҳрида уй-жой қурилишини давлат орқали қўллаб-қувватлашни кучайтириш тўғрисида»ги Президент фармони ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг «Тошуйжойжамғармабанк» — давлат-акционерлик уй-жой жамғарма банкини ташкил этиш ва унинг фаолияти масалалари тўғрисида»ги қарори ҳаётийлиги билан ҳам муҳим ҳужжатларидир. Эндиликда республикамизда уй-жой қуришнинг янги Тошкент усули қарор топмоқда.

«Чорсу» меҳмонхонаси Тошкентнинг кўркам кўзгуларидан бири.

Маданият янгилиги

«КЕЛИН ТАНЛОВ»

Муқимий номидаги ўзбек давлат мусиқий театрида янги спектакль премьераси бўлди. Томошабинлар ҳукмига Раҳмат Азизхўжаев асари асосида саҳналаштирилган «Келин танлов» комедияси тақдим этилди.

Спектаклга бастакор Ҳабибулло Раҳимов мусиқа ёзган. Қўшиқлар матни Нодир Норматовники. Саҳнага қўювчи режиссёр Ўзбекистон республикасида хизмат кўрсатган санъат арбоби Носир Отабоев.

Б. МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири.

БУ ЖУРФА ОЛАМ

Мисрдаги «Ал-қаср ал-Айний» шифохонасида Яқин Шарқда ягона-инсоннинг ички аъзолари ва суяк бўлакларини сақлайдиган «Банк» очилди. Шу кунгача мазкур банк 33 нафар беморга хизмат кўрсатди. Банкда киши танасининг соғлом аъзолари, суяги ҳамда пайлари жамланиб, 70 даража совуқда ёки қуритилган ҳолда сақланади. Улар даволаниш фойда бермаган беморлардан ихтиёрий равишда олинади.

***

Американинг Техас университети олимлари стулда кўп ўтириб ишлайдиган кишиларда учрайдиган касаллик — умуртқа поғонаси билан боғлиқ оғриқни жарроҳлик амалиётисиз даволашга эришдилар. Олимларнинг фикрича, даволаш жараёни электрон қурилма назорати остида амалга оширилади. Бу усулда даволаш бир ҳафта давомида 5 марта амалга оширилади. Натижада умуртқа поғонаси тоғайининг силжиши ва асаб тўқималари эзилиши сабабли пайдо бўлган оғриқлар йўқолади.

Шифокорлар бундай хасталикка чалинмаслик учун ярим соат ўтириб ишлагандан кейин, камида 2 дақиқа юриш, бирон ҳаракат қилиш зарурлигини таъкидламоқдалар. Чунки, киши ўтирганда унинг умуртқа поғонасига тушадиган куч 140 фоиз бўлса, олдинга энгашиб ўтирганда 180, тик турганда эса 100 фоизни ташкил этар экан.

***

Мисрлик олимлар тиббиёт соҳасида янгилик яратишди. Қоҳира университетининг профессори Шариф Муҳаммад Шнитанинг маълум қилишича, у узоқни кўролмаслик, кўз гавҳарининг хира тортиши ҳамда ўта нозик кўз тўри тўқималарини даволашда улкан муваффақиятга эришган.

Бу ишда у беморнинг қон таркибидаги табиий бириктириш хусусиятига эга ҳосилалардан пайвандловчи восита сифатида фойдаланган. Араб олимининг бу кашфиёти европалик ҳамкасблари томонидан юқори баҳоланмоқда.

Икки шеър

ЁМҒИР

Туни билан ёғди баҳор ёмғири,
Она-Ер бокира бўлди ювиниб.
Момиқ Ерга тираб оёқ-томирин,
Қуёшга талпинди ниҳол суюниб.
О, баҳор ёмғири, баҳор ёмғири!..

Сен томдинг — тош ёриб кўкарди гиёҳ,
Сен оқдинг — куртаклар оппоқ кулдилар,
Сен билан борлиққа таралди наво,
Сен қуйдинг — орзулар қалбга тўлдилар.
О, баҳор ёмғири, баҳор ёмғири!..

Сен ёғдинг, — завқланиб кулиб қучишдик!..
Хурсанд бўлиб деҳқон экар зираҳат.
Ҳўл кўйлак қоматга жипса ёпишди,
Барчамиз қувониб, қилдик-ку роҳат.
О, баҳор ёмғири, баҳор ёмғири!..

Туни билан ёғдинг, тинмай жимирлаб,
Бор мавжудот яйраб қолди қимирлаб,
Ғунчалар кулдилар дилдан қиқирлаб,
Сени алқаб, қўшиқ айтди шивирлаб.
О, баҳор ёмғири, баҳор ёмғири!..

Сен ёғдинг, — она-Ер бўлди миннатдор,
Сени пешвоз олди меҳнат — ошиғинг.
Меҳнат — шеър, сен — оҳанг, инсон — бастакор,
Ҳаёт узра куйлар энди қўшиғинг!
О, баҳор ёмғири, баҳор ёмғири!..

МИРИШКОР

Мустақил пойтахтнинг қайноқ бағрида,
Оромбахш оқшомлар ўтириб уйғоқ,
Эзгу ишдан қўллар бўшаган чоғда,
Мен сени эсладим қадрдон қишлоқ.

Олой бозорида ял-ял товланган,
Олмалар юзида кўринди ҳуснинг,
Чорсу бозорида гўзал тахланган,
Мевалардан билдим шарафли касбинг.

Ризқу рўз муҳайё бўлган ҳар жойда,
Ҳар маҳал танидим олтин қўлингни,
Чопмадинг топай деб сен текин фойда,
Терлаб меҳнат қилдинг, бўлмай кўнглингни.

Тўкин бозорларнинг расталарида,
Ширмойи нонларда васлингни кўрдим.
Боғу бўстонларда гул-дасталарда,
Обод бозорларда васлингни кўрдим.

Улуғ улушингдан гўшалар обод,
Бор эҳтиёжларга ўзингсан нажот.
Тўкин-сочинликка пойдевор шояд,
Қишлоғим ўзинг-ла фаровон ҳаёт!..

Холиқназар ХОЛНИЁЗОВ.

ЯНГИ МАВСУМ ҚАНДАЙ ЎТАДИ?

Чарм тўп мухлислари орзиқиб кутган дамлар ҳам етиб келди: саноқли кунлардан кейин футбол бўйича мамлакат олтинчи чемпионати баҳслари бошланади. Мусобақалар қайси тартибда ўтади? Ўтган йилги биринчиликдан бу йилгиси қандай фарқланади? Ўйинларни ўтказишда янгиликлар борми?

Ана шу ва бошқа қатор саволларга жавоб олиш мақсадида мухбиримиз Ўзбекистон футбол федерациясида бўлиб, мусобақаларни ўтказиш бўлими бошлиғи Гали ИМОМОВ билан суҳбатлашиб қайтди. Қуйида ушбу мулоқот мазмуни билан танишасиз.

— Бу йилги баҳсларни ташкил этишда нималарга эътибор қаратилди?

— Биринчи навбатда жаҳон чемпионати финал босқичида қатнашиш учун илк марта мусобақалашадиган миллий терма жамоамиз манфаатлари инобатга олинди. Чунки барчамиз — мутахассислар ҳам, мухлислар ҳам футбол бўйича терма жамоамиз саралаш баҳсларини муваффақиятли якунлаб, келгуси йили Францияда ўтадиган жаҳон чемпионатида куч синаб кўришини хоҳлаймиз. Бу йўлда ҳар қанча саъй-ҳаракат қилинса арзийди, деб ўйлайман.

Иккинчидан, қитъа чемпионлар кубоги баҳсларида иштирок этадиган «Навбаҳор» ва кубок эгалари кубоги беллашувларида қатнашадиган «Нефтчи» манфаатлари ҳисобга олинди. Учинчидан, табиийки, биринчи ва олий табақа жамоаларининг ўқув-машқ жараёнлари муваффақиятли кечиб, футболчиларимизнинг малакаси, маҳорати ошишига шароит яратишга ҳаракат қилинди.

— Жадвални тузишда ишқибозларнинг манфаатларидан ҳам келиб чиқилдими?

— Сўзсиз. Чунончи, биз жадвални шундай тузддикки, мухлислар бир ўйинни кўриб, иккинчисига тушолмаганидан афсусланиб юрмасин. Айнан шу боис бир шаҳарда бир кунда олий табақанинг икки ўйини ўтказилишига йўл қўйилмайди. Зеро, футболимиз мухлислар учун экан, улар хоҳлаган ўйинини кўра олишига имкон туғдиришимиз бизнинг асосий вазифаларимиздан биридир.

— Ўйинлар тартиби қандай?

— Олий лигада 17 жамоа иштирок этади. Баҳслар ҳар йилгидек икки даврда ўтади, лекин олдинги чемпионатлардан фарқли равишда асосий мусобақалардан бир кун олдин ўринбосарлар майдонга тушиб, куч синашишлари жоиз. Бу тадбирдан кўзланган асосий мақсад — олий лига командаларининг ўринбосарлари, заҳирадаги ўйинчилари маҳоратларини оширишларига шароит яратишдир.

— Биринчи лигада ўйинлар тартиби қандай?

— Биринчи лигада 23 команда тўп суради. Баҳслар икки даврада ўтказилади. Бу ерда ўринбосарлар учрашувлари кўзда тутилмаган бўлса-да, ҳар бир жамоада 1979 йилда туғилган футболчи ўйинларда иштирок этиши шартдир. Дарвоқе, олий лига командалари таркибида ҳам 18 ёшгача бўлган учта ўйинчи бўлиши мажбурийдир.

— Биллур соврин баҳслари қандай ўтади?

— Мамлакат кубоги учун баҳсларда биринчи ва олий лиганинг 40 жамоаси иштирок этади. Лекин ўтган йили олий табақада дастлабки саккиз ўринни эгаллаган жамоалар нимчорак финалдан бошлаб баҳсларга қўшилишади. Биллур соврин учун дастлабки мусобақаларга 32 жамоа 22 апрелда киришади, жавоб учрашувлари 27 апрелда бўлиб ўтади.

— Ўйинчилар ва жамоа ўртасидаги муносабатларда қандай ўзгаришлар бор?

— Барча футболчилар ўз клублари билан икки йилга шартнома тузишган бўлиб, бу бир томондан уларни пухта муҳофаза қилса, иккинчи томондан «учар» футболчилар йўлига ишончли ғовдир.

— Футболчи икки йил мобайнида ўзи тўп сураётган жамоани тарк эта олмайдими?

— Олади, лекин бунинг учун уччала томоннинг розилиги бўлиши керак. Бундан ташқари, то биринчи ё иккинчи давра мусобақалари якунланмагунича командадан командага ўтиш мумкин эмас. Бошқача айтганда, ўйинчи хоҳлаган пайти командадан бош олиб кетиши, кўпроқ маош ёки имтиёз ваъда қилган клубга истаган дақиқада кетиб қолишининг имкони йўқ. Бутун жаҳонда бўлганидек, ҳамма ишлар қонуний асосда томонларнинг манфаатларига путур етказмаган ҳолда амалга оширилиши керак.

— Ўйинлар тартибига оид янгиликлар нималардан иборат?

— Илгари икки огоҳлантириш олган футболчи битта ўйинни қолдириши шарт эди. Энди бўлса, тўртта огоҳлантиришдан кейингина футболчи битта ўйин қолдиради. Лекин яна икки огоҳлантириш олса, битта ўйинни қолдиришга мажбурдир. Еттинчи огоҳлантиришдан кейин ҳар бир огоҳлантириш биттадан ўйин қолдиришга олиб келади. Бундай тартибни жорий қилишдан мақсад ашаддий қоидабузарларни аниқлаб, уларга қарши жазо чораларини кучайтиришдан иборатдир. Ахир ҳар қандай ўйинчи ҳам бир-икки огоҳлантириш олиши мумкин. Футболчи тасодифан бир-икки марта қоидани бузиб қўйса, дарҳол унга жиддий жазо бериш инсофданми?

Ҳолбуки ашаддий қоидабузарлар бир-иккита қўполлик билан чекланишмайди. Шу боис қоида бузиш ҳоллари ортган сайин жазо ҳам кучаяверади. Яшил майдондаги қўполликларга қарши курашнинг бундай усули кўплаб мамлакатларда анчадан буён қўлланилмоқда. Биз ҳам уни тажрибада синаб кўришга қарор қилдик.

— Энди битта жузъий савол. Ўтган йили олий лигани тарк этган Урганчнинг «Хоразм» (собиқ «Динамо») командасининг яна кучлилар сафига қайтарилиши боиси нимада?

— Боя футбол — мухлислар учундир деган гапни тилга олиб ўтдик. Бу бежиз эмас. Ўтган йили мухлисларнинг ўйингоҳларга ташрифи бўйича «Хоразм» командаси «Навбаҳор»дан кейин иккинчи ўринни эгаллади. Шундай экан, минг-минглаб ишқибозларнинг ҳафсаласини пир қилган ҳолда «Хоразм»ни биринчи лигага тушириб юбориш адолатданми? Биз масаланинг мана шу жиҳатидан келиб чиқдик, яъни урганчлик футболчиларга ўзларини ўнглаб олишларига яна бир марта имкон туғдирдик. Бундан мамлакатимиз футболи ютса ютадики, асло ютқазмайди, деб ўйлайман.

— Бу йилги чемпионат ва биллур соврин баҳсларидан нималарни кутяпсиз?

— Мамлакатимиз раҳбарияти футболнинг оммавийлигини ошириш юзасидан амалга ошираётган бекиёс чора-тадбирларга муносиб ва мухлисларга чексиз завқ бағишлайдиган учрашувлар кўпайишини хоҳлайман. Марказий «Пахтакор» ўйингоҳини таъмирлашга оид ишлар қўламини олиб кўринг. Жаҳон футбол федерацияси — ФИФАнинг терма жамоалар тўп сурадиган ўйингоҳларга қўйган талаби 300 саволдан иборат эди. Қисқа фурсатда ана шу талабларнинг барчасига тўла жавоб бера оладиган ўйингоҳ бунёд этилди ва ФИФА рўйхатига киритилди. Бу футболни ривожлантириш юзасидан амалга оширилган тадбирларнинг биттаси, холос. Жойларда амалга оширилган кўплаб ишлар-чи?

Хуллас, демоқчиманки, Мустақиллик шарофати ила мамлакатимизда футболни ривожлантиришга қарата катта ишлар қилинди ва қилинмоқда. Шунга яраша футболчиларимиз ҳам майдонда ҳаракат қилишлари керак. Айниқса, миллий терма жамоамиз аъзолари масъулиятни чуқур ҳис этиб тўп суришлари, ўлкамизнинг довруғини оламга ёйиш учун бор куч-маҳоратларини ишга солишлари керак, деб ўйлайман. Бу ерда кўп нарса ишқибозларга ҳам боғлиқ: ўриндиқлар тўла бўлса, футболчилар ҳам хужа кўрсинга тўп суришга журъат этишолмайди. Тўлиб-тошиб турган ўйингоҳ уларни илҳомлантириши, масъулиятни ҳис этишга ундаши турган гап.

Шундай экан, мен ишқибозларни фаол бўлишга даъват этаман. Лекин фаол дегани бўралаб сўкиш, бақириб-чақириқ дегани эмас, балки ўз командасининг ўйинчиларини олқишлар билан қўллаб-қувватлаш, рақиб жамоа ўйинчиларига ҳурматни қўлдан бермасликдир. Ана ўшанда футболимиз юксак поғоналарга кўтарилишга шубҳа йўқ.

Бу — барчамизнинг эзгу мақсадимиз, орзуимиздир.

Суҳбатдош Ш. АЛЛАМОВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

НАВҚИРОН ИСТЕЪДОДЛАРНИ ИЗЛАБ

«Ўзбекнаво» гастроль-концерт бирлашмаси мамлакатимизда мусиқа санъати, хусусан, қўшиқчиликни ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Ижодий ташкилот бадиий кенгаши ўнлаб иқтидорли ижрочилар ва жамоалар билан ишлашни йўлга қўйди. Уларга устозлик қилиш учун республикамизнинг машҳур хонанда ва бастакорлари, таниқли санъаткорлари жалб этилди. Анъанавий қўшиқчилик ва миллий эстрада жанрида ижод қилувчи ёшлар билан учрашувлар ўтказилди. «Ўзбекнаво» вилоят бўлимларида ҳам шундай ишлар амалга оширилмоқда.

— Шу йил апрель-август ойларида халқ эъзозлаган машҳур санъаткорлар Комилжон Отаниёзов, Маъмуржон Узоқов ва Абдулазиз Абдурасулов номидаги кўрик-танловлар ўтказилади, — дейди «Ўзбекнаво»» бирлашмаси бадиий раҳбари Ўктам Таваккалов. — Бу ўзига хос қўшиқ байрамлари Хоразмда, Фарғона водийсида, Самарқандда бўлиб ўтади. Ўн саккиз ёшдан ўттиз беш ёшгача бўлган ҳаваскор хонандалар қатнашадиган бу тадбир қўшиқчиликнинг уч йўналиши бўйича ўтказилади.

(ЎзА).

Қашқадарё вилоятида кейинги пайтда ободонлаштириш ва бунёдкорлик ишларига катта эътибор берилмоқда. Йилдан-йилга унинг маркази тобора кўркамлашиб, чирой очмоқда. Янги-янги турар-жойлар, маданий-маиший бинолар, гузарлар ва бозорлар бунёд этилмоқда.

СУРАТДА: янги қурилган гузар.

Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

Хўжалик раҳбарлари ва мутахассислар диққатига!

СЕПАРАТОРЛАР КЕРАКМИ? МАРҲАМАТ!

Жамоа хўжаликлари, ширкатлар, бирлашмалар ва деҳқон (фермер) хўжаликларида етиштирилган сутни ўша ернинг ўзида дастлабки тарзда қайта ишлаш — ёғини ажратиб олиш катта қулайлик яратади ва яхшигина иқтисодий самара беради. Чунки кўп миқдордаги хом ашёни узоқ масофага транспорт воситасида ташишга ҳожат қолмайди. Ажратиб олинган ёғ — қаймоқ нисбатан кам миқдорда бўлиб, уни уч-тўрт кунда бир марта қайта ишлаш корхонасига элтиш кифоя қилади. Айниқса, кун иссиқ бўладиган ёз мавсумида сутни узоқ масофага элтиш транспорт харажатларидан ташқари хом ашёнинг бузилиб қолиши мумкинлиги ортиқча ташвиш туғдиради. Шунинг учун ҳам хўжаликнинг ўзида сепараторлар ёрдамида сутнинг ёғини ажратиб олиш катта наф келтиради.

Ўзбекистон гўшт ва сут саноати давлат-акционерлик уюшмаси ҳузуридаги «Гўштсут-техно» ташқи-иқтисодий бирлашмаси замонавий технология асосидаги, соатига 3 минг литр сутнинг ёғини ажратувчи «Г-9 ОСП» русумидаги ва соатига 600 литр сутнинг қаймоғини олувчи «САМУР-600» русумидаги сепараторларни сотиб олишни таклиф қилади. Бу ускуналар учун маблағ ўтказиш йўли билан ёки вексellар билан ҳисоб-китоб қилиш мумкин.

Мурожаат учун телефонлар: 34-83-72; 34-53-77.

Бош муҳаррир Неъмат ЁҚУБОВ

Таҳрир ҳайъати: Маркс ЖУМАНИЁЗОВ, Расулмат ҲУСАНОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЁЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир ўринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОФУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ:
«Ўзқишлоқхўжаликтаъминоттузатиш» давлат—ширкат қўмитаси

«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93. Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими —36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.

Рўйхатдан ўтиш тартиб рақами 6. Буюртма Г— 0144, ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган, қоғоз бичими А-2. Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди 19.30

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. 1 2 3 3 4 6.